

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CXIV П'ЯТНИЦЯ, 6 ЛИПНЯ 2007 РОКУ ЧИСЛО 27 VOL. CXIV FRIDAY, JULY 6, 2007 No. 27

З Днем незалежности, Америко!

Ми вважаємо за самозрозумілі істини, що всі люди створені рівними; що Творець обдарував їх певними невід'ємними правами, до яких належать життя, свобода і здобування щастя, що уряди встановлюються між людьми на те, щоб забезпечити ці права, а влада урядів виводиться зі згоди тих, ким вони управляють...

З Деклярації Незалежности, одноголосно ухваленої тринадцятьма сполученими штатами Америки 4 липня 1776 року.

В столиці США відкрито Пам'ятник жертвам комунізму

Пам'ятник жертвам комунізму. Фото: Я. Бігун

ВАШІНҐТОН. – 12 червня у столиці США був офіційно відкритий Пам'ятник жертвам комунізму. Президент Джордж Буш звернувся до учасників церемонії і сказав: „Дякую всім за Вашу присутність, для мене є великою честю приєднатися до Вас у цей історичний день. І сьогодні, у присутності людей, які боролися проти комунізму і допомогли зруйнувати імперію, я з гордістю приймаю пам'ятник жертвам комунізму від імені американського народу. XX століття залишиться у пам'яті як найсмертельніше в історії людства. Події цього століття увічнені пам'ятниками по всьому місту. Але до цього часу у столиці нашої нації не було пам'ятника жертвам імперського комунізму, ідеології, яка забрала життя приблизно 100 млн. невинних людей, в тому числі жінок та дітей. Тому є дуже доречно, що ми зібралися сьогодні, щоб згадати тих, хто загинув від рук комунізму і відкрити цей пам'ятник, який стане символом їхнього страждання та жертв у свідомости світу. Побудова цього пам'ятника зайняла більш десяти років безперервної праці, і його присутність у нашій столиці є свідком посвяти та рішучости двох достойних американців: Лева Добрянського, якого дочка Пола є тут – привітайте свого тата, та д-ра Лі Едвардса. На їхньому шляху були перепони та труднощі, але вони не відмовилися від своєї ідеї,

(Закінчення на стор. 3)

НА ТЕМИ ДНЯ

Був День Конституції, але не було свята

Петро Часто

ПАРСИПАНІ, Ню-Джерзі. – На цьогорічний День Конституції, 28 червня, припав такий зудар політичних оцінок і прогнозів, таке сплетіння бравурних прожектів і небезпідставних сумнівів, таке завихрення всього політичного життя, що на цьому тлі навіть бурхлива червнева ніч 1996 року, коли Верховна Рада схвалила проєкт першої Конституції незалежної України, виглядає спокійнішою. Був День, але не було свята. „День Конституції, яка не виконується", – констатує прем'єр Віктор Янукович. А вже що говорять на цю тему Олександер Мороз і Петро Симоненко – не для цитування. Але й серед експертів нема жодного, який би сьогодні стверджував, що з Конституцією – все гаразд. Результат усіх опитувань: політична криза в Україні є саме кризою конституційною, і вся проблема полягає у змінах, внесених в Основний закон в грудні 2004 року – внесених дуже поспіхом, під тиском, а мудрого продовження і завершення цього процесу суспільство не дочекалося.

Одначе, якщо це так, то чи були потрібні самі ті зміни? Об'єктивною спонукою до них вважалося, що Конституція 1996 року дає забагато повноважень Президентові, і це пахне авторитарністю. Насправді „пахло" не з тексту Конституції, а з суб'єктивного боку Леоніда Кучми, котрий свої повноваження використовував передусім в інтересах наближених до нього олігархічних кланів. На затятій боротьбі з „узурпатором" Л. Кучмою здобув собі значний політичний капітал „безкомпромісний"

(Закінчення на стор. 3)

Військовій фльоті України – 15 років

Президент України Віктор Ющенко на святкуванні 15-річчя Військово-морських сил України. Фото: УНІАН

СЕВАСТОПІЛЬ. — Українські військово-морські сили в суботу, 30 червня, та неділю, 1 липня, величчно відзначили 15-ту річницю від часу створення. І хоча формально день народження української фльоти припадає на 5 квітня 1992 року, саме 1 липня відзначають День ВМС України. Президент Віктор Ющенко з цієї нагоди відвідав Севастопіль – головну базу української фльоти, де особисто привітав військових. На урочистому зібранні в штабі ВМС 30 червня групу військових моряків нагородили відзнаками. В урочистостях взяв участь Президент України,

(Закінчення на стор. 5)

Союзівка запрошує на фестиваль!

Вперше на оселі відпочинку Союзівка у Кергонксоні, Ню-Йорк, 11-15 липня відбудеться Фестиваль українского фільму і культури, який влаштовує Українська народна фундація на підтримку оселі. Учасники свята зможуть переглянути найкращі українські кінофільми з колекції Українського кіноклюбу Колюмбійського університету. На численних концертах виступлять провідні артисти української сцени, численні музичні і танцювальні ансамблі. Буде також комедійна вистава зі Львова. На гостей Союзівки чекають смачне частування, спортивні розваги, продаж пам'яток і ... чарівна природа Кетскільських гір. Паркування авт безкоштовне. Адреса Союзівки: 216 Foordmore Road, Kerhonkson, NY 12446. Тел.: (845) 626-5641.

Чарівні краєвиди Союзівки. Фото: Р. Гадзевич

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Завершилася Ялтинська зустріч ЕС

ЯЛТА. — Четверта зустріч представників Ялтинської Европейської Стратегії (ЯЕС) 30 червня завершила свою працю в Ялті. У неформальному зібранні беруть участь Президент Віктор Ющенко та міністер закордонних справ Арсеній Яценюк, а також колишні керівники Польщі, Німеччини на США – Алєксандер Квасневський, Ґергард Шродер, Бил Клінтон, прем'єр-міністер Словенії Янез Янша та інші. Крім того, учасників привітав Президент України В. Ющенко. Ялтинська Европейська Стратегія (ЕС) – незалежна міжнародна організація, яка об'єднує представників підприємницьких кіл, інтелектуальної еліти, вчених і журналістів в Україні і за кордоном з метою сприяння зближенню України з Европейським союзом і була заснована у 2004 році українським підприємцем, зятем екс-президента Леоніда Кучми Віктором Пінчуком після Помаранчевої революції. Промовляючи на урочистому відкритті щорічної зустрічі у Києві 28 червня у четвер, Президент В. Ющенко закликав Захід до більшої консолідації навколо теми інтеґрації України до ЕС. Цього року зустріч розпочалася 28 червня в Києві, 29-30 червня вона відбувалася в Лівадії (Велика Ялта) і зібрала понад 170 учасників, серед яких –політики, громадські діячі, підприємці з країн ЕС, США, Росії та України. Учасники проаналізували співпрацю між Україною та Евросоюзом, інвестиційний клімат, а також амбітний плян „Порядок денний – 2020", розроблений експертами на минулорічній зустрічі. Родзинкою зустрічі була промова екс-президента США Била Клінтона. Постійні учасники конференції вважають це знаком посилення міжнародного українського лобі. *(„Кореспондент",ББС)*

Командувача Сухопутних військ звільнили за корупцію

КИЇВ. — Президент України 25 червня звільнив генерал-лейтенанта Валерія Фролова з посади командувача Сухопутних військ Збройних Сил України через проблеми, які стосуються оренди надлишкового військового майна. Міністер оборони Анатолій Гриценко повідомив, що минулого тижня генерал В. Фролов підписав з приватною структурою угоду щодо оренди 16 вертолетів армійської авіяції терміном на п'ять років. За його словами, вона була укладена командувачем Сухопутних військ без узгодження з керівництвом Збройних Сил та Міністерства оборони України. Він також повідомив, що після бесіди з начальником Генерального штабу та Міністром оборони України стало очевидним, в тому числі і для генерала В. Фролова, що за цих умов, в атмосфері недовіри, його подальше перебування на посаді командувача Сухопутних військ ЗС України є неможливим. В. Фролов сам написав прохання звільнити його з займаної посади". 26 червня Президент України звільнив генерал-лейтенанта Івана Свиду з посади командувача Південним оперативним командуванням та призначив його командувачем Сухопутних військ Збройних Сил України. *(„День")*

У Могилянці змінився ректор

КИЇВ. — Через декілька днів після того, як Президент Віктор Ющенко присвоїв президентові Національного університету „Києво-Могилянська академія" В'ячеславові Брюховецькому звання Героя України, оцінивши його внесок у національне відродження і заслуги в розвитку науки і освіти, конференція „Могилянки" вирішила, що з першого вересня його замінить Сергій Квіт, керівник катедри журналістики НаУКМА. В. Брюховецький — один із засновників відродженої Києво-Могилянської академії у 1991 році, очолив її в 1994 році. У 1997 посада президента НаУКМА стала виборною. Її можна було обіймати на п'ять років і не більше двох термінів. Отже, в зміщенні В. Брюховецького немає ніякої політики – просто термін закінчився. *(УНІАН)*

В. Кириленко і Ю. Луценко утворили виборчий бльок

КИЇВ. — Провідники „Нашої України" і „Народної самооборони" – Вячеслав Кириленко та Юрій Луценко – 28 червня підписали деклярацію про утворення єдиного виборчого бльоку. У найближчі дні може бути підписана деклярація між провідниками „Нашої України" та „Народної Самооборони" про створення єдиної партії. Така деклярація передуватиме остаточній угоді про створення виборчого бльоку демократичних сил. 28 червня провідники цих двох політичних сил, а також „Української Правиці" мають зустрітися з Президентом Віктором Ющенком. Не виключено, що вислідом цієї зустрічі може стати підписання деклярації про створення єдиної партії. *(ББС)*

В Україні відзначили 100-річчя від дня народження Романа Шухевича

КИЇВ. – 30 червня в Україні відзначили 100-річчя з дня народження командувача УПА Романа Шухевича (Тараса Чупринки). В столиці з цієї нагоди відбулися урочисті збори і урочиста хода. Урочистості в Будинку офіцерів організували Всеукраїнське об'єднання „Свобода" та кілька громадських організацій. Урочисті збори з нагоди дня народження командувача УПА також провели представники бльоку „Наша Україна" в Українському домі в Києві. На зборах провідник „Нашої України" Вячеслав Кириленко наголосив, що його партія домагатиметься визнання рівностиветеранів Української повстанської армії (УПА) і „Великої вітчизняної війни". Він нагадав, що вже вісім обласних рад визнали таку рівність на території своїх областей, і закликав і інші ради, де мають більшисть демократичні сили, наслідувати цей приклад.

За словами В. Кириленка, в наступному парляменті буде внесено на розгляд законопроєкт про визнання боротьби УПА національно-визвольною боротьбою українського народу. Він також запропонував перейменувати одну з вулиць Києва на честь Р. Шухевича.

Київська організації партії „Пора" звернулася до Президента з проханням присвоїти Р. Шухевичу звання Героя України посмертно.

Також у Києві було представлено презентували перший том добірки документів органів радянської державної безпеки про Р. Шухевича. Другий том заплановано укласти в вересні-жовтні. Організатори видання звернули увагу, що серед документів радянських спецслужб немає жодного, який міг би свідчити про участь Р. Шухевича і УПА в каральних акціях проти населення.

Водночас у столиці відбулася акція протесту проти цього вшанування Р. Шухевича, на чолі з провідницею Проґресивної соціялістичної партії України Наталею Вітренко. Шевченківський суд у Києві заборонив Українській національній асамблеї влаштовувати ювілейну фотовиставку на Майдані Незалежности, а проґресивним соціялістам і комуністам – здійснювати будь-які акції протесту. Н. Вітренко заявила, що організаторами їхнього протесту стали інші партії, яких заборона не стосується. Міліція відокремлювала учасників обох акцій.

У Тернополі на честь роковин Р. Шухевича відбулися віче і естафета „Вогонь пам'яті". Вогонь смолоскипа передають зі Львова до всіх районів области, щоб запалити його на найвищих пагорбах міст і сіл. Тернопільська обласна рада проголосила 2007 рік в области роком Р. Шухевича і УПА.

На Львівщині, де нинішній рік теж проголошений роком головнокомандувача УПА, пам'ять Р. Шухевича вшанували у музеї-садибі в селі Білогорщі, де 5 березня 1950 року в сутичці з енкаведистами загинув Р. Шухевич. Урочисті заходи відбулися в рідному містечку генерала-хорунжого, – Краковці, де йому встановили пам'ятник. Р. Шухевич народився 30 червня (за іншими даними 7 липня) 1907 року в родині юриста. У 22 роки він долучився до боротьби за незалежність України. У 1943 році Шухевич очолив Провід ОУН.

Ювілей вшанували проведенням „круглого столу" в Луганську. Загалом в Україні 30 червня відбулося 196 масових заходів із загальною кількістю учасників понад 94 тис. осіб. *(УНІАН)*

КИЇВ. – Активісти Проґресивної соціялістичної партії на чолі з Наталею Вітренко під час акції протесту проти вшанування в Україні 100-річчя Романа Шухевича. *Фото: УНІАН*

КИЇВ. – На урочистих зборах з нагоди 100-річчя Романа Шухевича в Українському домі (серед ветеранів УПА – провідник „Нашої України" Вячеслав Кириленко). *Фото: УНІАН*

Неформальні переговори Дж. Буша й В. Путіна

КЕНЕБАНКПОРТ, Мейн. — 2 липня Російський президент Володимир Путін провів свій перший день неформальних переговорів у родинному маєтку Бушів у містечку Кенебанкпорті у штаті Мейн. Обидва провідники висловили сподівання, що використають проведений разом час для дискусій щодо низки питань, які призвели до напруження між Москвою і Вашінґтоном. Зокрема це американські пляни розмістити протиракетний щит у Східній Европі, ядерна програма Ірану та остаточний статус Косова, ситуації в Ірані та Північній Кореї. На зустріч не покладають великих сподівань, водночас не можна виключити несподіванок з боку президента В. Путіна.

Перед прибуттям В. Путіна понад тисячу демонстрантів протестували поблизу посілости родини Бушів проти політики США в Іраку та Росії – у Чечні.

Візита В. Путіна на запрошення Джорджа Буша почалася в неділю, 1 липня. Президент Росії провів у США два дні. Напередодні візити він висловив сподівання на „дружній діялог" з Дж. Бушем.

Вашінґтон сподівається, що зустріч допоможе розрядити атмосферу холоду, яка останнім часом визначає американсько-російські взаємини. Оглядачі називають стан американо-російських взаємин найгіршим за останні 10 років.

Президенти В. Путін і Дж. Буш завершили у понеділок, 2 липня, неофіційні розмови. Головними темами зустрічей були серйозні розбіжності Москви і Вашінґтону щодо американської ПРО в Европі і косовської проблеми. Підсумок переговорів став частково несподіваним: В. Путін висунув нові ініціятиви щодо ПРО, а також заявив, що не терпить менторського тону у питаннях демократії.

У переговорах того дня з російського боку брали участь також помічник президента Сергій Приходько і міністер закордонних справ Сергій Лавров, а з американського – помічник президента з національної безпеки Стівен Гедлі і Держсекретар Кондоліза Райс.

У Дж. Буша і В. Путіна не збігаються погляди на питання демократії і протиракетної оборони, розширення НАТО за рахунок колишніх російських країн-сателітів, а також щодо незалежности Косово. Обидва президенти хочуть стримати ядерні амбіції Ірану, проте розходяться в думці, наскільки жорстко можна тиснути на Теґран, а також по різному оцінюють ступінь загрози іранських ракет.

Все ж таки на спільній пресконференції з Дж. Бушем президент В. Путін заявив, що вже зараз двосторонні взаємини „солідно, якісно" відрізняються від взаємин СРСР і США. Президент США, зі свого боку, підтвердив, що має намір продовжувати підтримувати тісний контакт з російським колеґою. Він нагадав, що вони зустрінуться в Австралії у вересні і постійно розмовляють по телефону. „В інтересах США підтримувати тісні взаємини з Росією", - підкреслив Дж. Буш. Він також підтвердив, що повністю довіряє своєму російському колезі В. Путінові.

Президент В. Путін запропонував Дж. Бушеві розширити рамки консультації з проблеми ПРО. „Росія вважає за можливе розширити рамки консультацій, використовуючи для цього майданчик Ради Росія-НАТО", - сказав В. Путін на спільній пресконференції з Джорджем Бушем у Кенебанкпорті.

Президент США зі свого боку назвав це „сміливою, цікавою, новою ідеєю", яку „необхідно доопрацювати". За словами Дж. Буша, Росія висунула у відношенні ПРО нові ініціятиви, які Вашінґтон вважає „іноваційними, щирими, стратегічними". Разом з тим, зі свого боку США в діялозі підкреслили, що „Чехія і Польща повинні бути невід'ємною частиною системи ПРО", - підкреслив Дж. Буш.

Путін запропонував створити центр у Москві з обміну інформацією для праці у межах ПРО, а також використовувати станцію, що будується на Півдні Росії, з раннього попередження ракетних запусків. „Аналітичний центр можна було б створити і в одній з европейських країн, наприклад, у Брюселі", – додав він. „Це була б замкнута система, яка працює в режимі реального часу", - пояснив В. Путін. У США завершилася дводенна зустріч глав держав Росії та США. *(ББС, „Кореспондент")*

Позачерговий з'їзд суддів

КИЇВ. — 26 червня у Києві почав працю 8-ий позачерговий з'їзд суддів. Перед початком з'їзду голова Ради суддів Петро Пилипчук повідомив, що з'їзд скликали для обговорення проблеми незалежности суддівського корпусу в Україні. У праці зібрання брали участь майже 350 делеґатів. З'їзд розглядав стан фінансування судів, питання відбору кадрів і дисциплінарну практику кваліфікаційних комісій. На порядку денному також звіти членів Вищої ради юстиції, призначених з'їздом суддів. *(Радіо „Свобода")*

В столиці США...

(Закінчення зі стор. 1)

тому що у їхніх серцях звучали голоси жертв: „Пам'ятайте нас!"

Ці голоси ще кличуть нас, і вони незлічені. Кількість людей, які впали жертвою комунізму є надзвичайно великою; настільки великою, що неможливо визначити точне число. Навіть найкращі оцінки науковців кажуть, що комунізм забрав життя десятків мільйонів людей... За цими числами стоять історії людей з родинами та мріями, яких життя було скорочене тими, хто прагнув здобути тоталітарну владу... Жертви цих людей тривожать історію, а за ними стоять мільйони невідомих, які загинули від жорстоких рук комунізму. Серед них є безвинні українці, заморені голодом під час сталінського Голодомору, литовці, латвійці та естонці, яких саджали у потяги та відправляли у заполярні концтабори смерти радянського комунізму. Ми ніколи не знатимемо імен всіх жертв, але на цьому святому місці невідомі жертиви комунізму будуть записані в історію, і ми пам'ятатимемо їх завжди.

Наша Статуя Свободи нагадує нам, що полум'я свободи горить у кожному людському серці, і що це полум'я не можна загасити брутальністю терористів та тиранів. Вона також нагадує нам, що коли ідеологія вбиває десятки мільйонів людей, але все-одно не може вижити, вона змагається із силою, сильнішою за смерть. Вона нагадує нам, що свобода є дарунком нашого Творця, свобода є невід'ємним правом всього людства, і до самого кінця, свобода перемагатиме.

Я дякую кожному із тих, хто зробив цей пам'ятник можливим, дякую за вашу службу ідеї свободи. Нехай жертви комунізму спочинуть у спокої. Нехай всі, хто ще страждає в ярмі комунізму, знайдуть свою свободу. І нехай Господь, який дав нам свободу, благословить цей пам'ятник і всіх, хто до нього приходить. Боже, благослови!"

Президент Дж. Буш відкрив пам'ятник жертвам комунізму.

УККА

Був День...

(Закінчення зі стор. 1)

і „чесний" О. Мороз, ставши головним ідеологом перетворення України з президентсько-парляментської на парляменстько-президентську. За зовнішньою демократичністю це перетворення було спрямоване проти Віктора Ющенка – і кучмісти, і ліві боялися приходу проукраїнського президента, заздалегідь хотіли обтяти йому крила. 8 грудня, за два тижні до повторних президентських виборів, притиснули його до стіни: якщо ти демократ, голосуй за зміни до Конституції. А він таки був і, віриться, вже залишиться демократом: проголосував за зміни, тобто за зменшення своїх майбутніх президентських повноважень.

Автор цих рядків вірить, що В. Ющенко, й ставши Президентом, підтримував би політреформу, аж до її завершення. Якби вона служила суспільству, українському відродженню, якби не перебувала в „морозних" антиукраїнських руках, якби „реґіонали" і ліві, в запамороченні від нових і нових перемог над Президентом, не почали хвалитися, що от-от докуплять собі декілька десятків депутатів, щоб мати 301 голос, конституційну більшість, – і тоді вони б показали, в який бік незалежна Україна повинна рухатися і чи взагалі вона має бути незалежною...

Саме з усвідомлення неминучого лиха В. Ющенко виходив, розпускаючи ВР, хоч слід погодитися з висновком усіх без винятку

КИЇВ. – Голова Верховної Ради Олександер Мороз залишає своє крісло у президії парляменту.
Фото: УНІАН

українських юристів: стовідсоткових правових, конституційних підстав для розпуску він не мав. Іншими словами, криза виникла не в суспільстві, а в неврівноваженому колі відірваної від народу політичної еліти. А тепер вона, включаючи Президента, цю конституційну драму хоче перекласти на плечі всієї країни. Виступаючи на урочистостях у Києві з нагоди Дня Конституції, В. Ющенко заініював спеціяльний референдум: мовляв, нехай сам народ висловиться, яких змін в Основному законі він бажає. Ледве чи сьогодні народ, притлумлений оліґархією, бажає чогось іншого, крім полегшення власного життя. Серйозна контрпропозиція належить Юлії Тимошенко: нову Конституцію мають написати юристи, й то відразу два варіянти, які можна було б подавати на референдум: один варіянт представляє паляментський устрій України, другий – президентський. Нехай самі люди виберуть, і тоді це означатиме ту велику крапку, якої вже ніякі політики не зрушать з місця.

Водночас Президент несподівано висловився за двопалатний парламент, хоч гостро критикував цю ідею в устах Л. Кучми. Що сталося, покищо тяжко зрозуміти, але серед оглядачів, в тому числі й закордонних, реакція на цю дивну ініціятиву однозначна – неґативна. Двопалатний пярламент – ознака федералістичних державних утворень, а в умовах України – засіб, що може привести до такої федералізації, тобто дасть нові можливості для сепаратистів-антиукраїнців.

В сьогоднішніх конкретних українських умовах двопалатність є настільки сумнівною ідеєю, що на її критиці дістане нових прихильників навіть П. Симоненко, який ось запопав щасливу нагоду показати себе великим патріотом-унітарником. Він уже заявив, що Президент „...через двопалатний парламент готує федералізацію України з подальшим її розділом на кілька територіяльних утворень під прямим чи опосередкованим протекторатом інших країн, зокрема Сполучених Штатів Америки".

Ну, схибленого комуняку можна не брати до уваги, але ж і серйозні закордонні експерти застерігають, що ідея двопалатної ВР – не на часі, вона може затягнути суспільство у ще глибші, ще болючіші протистояння. Тому дуже цікаво буде довідатися, яке добро і – для кого саме це буде добром? – бачить у двопалатності Президент В. Ющенко.

АМЕРИКА І СВІТ

Президент Дж. Буш злагіднив покарання для Л. Лібі

ВАШІНҐТОН. — Президент США пом'якшив покарання Люїсові Лібі, колишньому радникові віце-президента Ричарда Чейні. Л. Лібі засудили до 30 місяців ув'язнення за неправдиві свідчення і перешкоджання розслідуванню справи про витік інформації щодо співробітниці ЦРУ, чоловік якої критикував війну в Іраку. Джордж Буш назвав покарання Л. Лібі „занадто суворим". Водночас Президент США залишив чинним рішення суду про кару – чверть млн. дол., та про дворічний випробувальний термін. Представники Демократичної партії назвали вчинок Дж. Буша ганебним. (*Радіо „Свобода"*)

Міністром внутрішніх справ Великобританії стала жінка

ЛОНДОН. — Міністром внутрішніх справ Великобританії (Home Secretary) вперше призначена жінка. Нею стала 45-річна Джекі Сміт, яка вперше була обрана до парляменту 1997 року, обіймала в 2003 році посаду представника уряду у справах жінок та рівности, в 2005 – міністра шкіл, в 2006 – координатора парляментської фракції та парляментського секретаря скарбниці (у Великобританії ці дві посади автоматично поєднуються). У травні цього року МВС Великобританії було розділене на дві частини – у веденні міністерства залишилися функції охорони правопорядку, питання іміґрації і прикордонної контролі. Питання, пов'язані з діяльністю в`язниць, а також наглядом за колишніми ув'язненими були передані у ведення створеного міністерства юстиції. Це відомство також перебрало до себе функції колишнього міністерства у конституційних справах. Дж. Сміт заміжня, у неї є двоє синів – Джеймс і Майкл. (*УНІАН*)

Російські журналісти отримали політичний притулок у США

НЮ-ЙОРК. — Оглядачеві радіо „Свобода" Юрієві Багрову та шеф-редакторові аґенції „Реґнум" Фатімі Тлісовій наданий політичний притулок у США, повідомили 1 липня в міжнародному Комітеті захисту журналістів у Ню-Йорку. Рішення про надання політичного притулку російським журналістам було прийнято наприкінці весни „у зв'язку з неможливістю безперешкодно продовжувати їхню професійну діяльність у Росії", підкреслюють у Комітеті захисту журналістів. Ю. Багров і Ф. Тлісова вже переїхали в США на постійне місце проживання. „Це жахливо, що наші колеґи були змушені до того, щоб залишити свою країну", – заявила координатор програм Комітету з Европи і Центральної Азії Ніна Огнянова. За її словами, якби журналісти залишилися на батьківщині, то „ Ф. Тлісова могла б розділити долю Ганни Політковської, а Ю. Багров не зміг би далі працювати журналістом". Раніше Ф. Тлісова і Ю. Багров зазнавали переслідувань з боку влади в реґіонах Північного Кавказу, зокрема, Кабардіно-Балкарії та Північної Осетії.

Ф.Тлісова розповідає, що її неприємності розпочалися в 2002 році, через кілька днів після того, як було опубліковано її статтю в „Загальній газеті", присвячену зловживанням військових у Чечні. „The New York Times" нагадує, що американський комітет захисту журналістів у січні виступив з заявою: з 2000 року в Росії внаслідок замовлених убивств загинуло 13 журналістів. Таким чином, за смертністю серед журналістів протягом останніх 15 років Росія посіла третє місце після Іраку та Альжиру. (*„Кореспондент"*)

У США в продаж надійшов „Айфон"

НЮ-ЙОРК. — У США в продаж надійшов новий мобільний телефон „iPhone", випущений компанією „Apple", який також має в собі музичний і відеоплеєр та інтернетний бравзер. Деякі поціновувачі кілька днів стояли в черзі біля крамниць „Apple", аби купити новий пристрій, який дехто називає „божою машинкою". Ось що розповідали бажаючі придбати перші „айфони" на вулицях Ню-Йорку: „Просто не можу дочекатися. Хочу побачити, який же ж він! Хочу побачити, чого всі так багато про нього говорять! У цьому телефоні є все – є Айпод, є Інтернет, фотоапарат, все, що тільки хочете". „Я не розуміла, поки не потримала його в руці! Це щось неймовірне. Телефон все має в собі! Кнопок на ньому немає. Все робить через доторк. Це настільки не подібне до всіх попередніх пристроїв!". В Европі „айфони" з'являться пізніше цього року. Перші відгуки про них – позитивні, але ті, хто користувалися пристроєм тривалий час, кажуть, що треба звикнути до того, аби друкувати без клявіш, і деколи інформація може досить повільно завантажуватися. (*ББС*)

Уґо Чавес купує зброю в Росії

КАРАКАС, Венесуела. — Президент Венесуели Уґо Чавес 28 червня розпочав візиту до Росії, де має провести переговори щодо придбання військового устаткування. По прибутті до Москви президент У. Чавес заявив, що він обговорюватиме питання стратегічної важливости для оборони Венесуели. Він відвідав підприємство, на якому виготовляють гелікоптери, і обговорив можливе придбання кількох підводних човнів. Раніше Венесуела купила російські бойові літаки і автомати Калашникова. В інтерв'ю журналістам У. Чавес висловив переконання у можливості тісної співпраці між Венесуелою та Росією: „Хочу також зазначити, що я дуже задоволений тим, що знову прибув до Москви. Хочу передати привітання російському народові від усіх венесуельців. Я також хочу привітати президента Володимира Путіна. Ми прибули, як і зазвичай, з глибокою вірою в нашу співпрацю, в наш союз, і з великою прихильністю до Росії, нової Росії XXI сторіччя". *(УНІАН)*

Новий провід в ЕС

СТРАСБУРҐ, Франція. — Портуґалія 1 липня перейняла від Німеччини головування в ЕС Протягом найближчих шість місяців офіційний Лісбон сподівається завершити переговори щодо нового европейського договору і провести першу за останні сім років зустріч ЕС-Африка. Посол Портуґалії в Україні Жозе Мануель Пссанія Вієґаш упевнений у незмінності взаємин України з Европейським союзом під час головування Портуґалії в Евросоюзі. Держави-члени ЕС 13 грудня 2004 року домовилися про послідовність головування в ЕС до 2020 року. Країни розділені на групи по три країни, у кожну групу, як правило, входить велика, мала й мінімум одна нова держава Евросоюзу. Портуґалія буде головувати до 1 січня 2008 року, після чого її змінить Словенія. Країна, яка головує в ЕС, координує працю всього Евросоюзу. (*Радіо „Свобода"*)

Єгиптологи зробили відкриття століття

ЛОНДОН. — Вчені-єгиптологи 27 червня повідомили, що мумія, якій 3,000 років, знайдена на початку XX століття, справді є жінкою-фараоном, царицею Гатшепсут. Дехто з учених вважає це відкриття найважливішим від часу виявлення гробниці Тутангамона у 1922 році. Головний археолог Єгипту Загі Гавас зробив офіційне оголошення про ідентифікацію мумії Гатшепсут на прес-конференції в Каїрі. Археологи сподіваються, що дослідження мумії, яка десятиліттями зберігалася неопізнана, дозволять з'ясувати загадку про її смерть. Дослідження профінансував американський телеканал „Discovery", який у липні транслюватиме документальний фільм на цю тему. Гатшепсут правила Єгиптом у XV столітті до нашої ери і належала до XVIII династії фараонів. Вона вдягалася як чоловік і носила фальшиву бороду, щоб скидатися на чоловіка. (*ББС*)

Нові теракти у Великобританії

ЛОНДОН. — 29 червня поліція в Лондоні знешкодила закладену в автомобіль вибухівку, яка, як вважають, могла спричинити багато людських жертв, якби вибухнула. Пристрій було виявлено в автомобілі, залишеному біля одного з нічних клюбів на Геймаркеті – вулиці неподалік площі Пікаділі. Бомба складалася з пального, кількох газових балонів, цвяхів і детонатора. Спостерігачі підкреслюють важливість часу цієї події, що сталася на другий день після того, як почав працю новий прем'єр-міністер країни Ґордон Бравн. Він заявив, що це ще раз нагадало, що Британія перебуває під серйозною і постійною загрозою.

30 червня, через день після того, охоплений вогнем автомобіль врізався у приміщення летовища шотляндського міста Ґлазґо, після чого приміщення летовища було евакуйоване і всі лети скасовані. Британська поліція утримує принаймні п'ять осіб після нападу на летовище в Ґлазґо, який пов'язують з виявленням у Лондоні двох автомобілів, призначених для вибухів.

Після того, як палаючий автомобіль в'їхав у будівлю летовища, уряд Великої Британії офіційно оголосив найвищий стан загрози терористичних нападів.

На місці нападу у Ґлазґо 30 червня були заарештовані два чоловіки. Один з них зазнав значних опіків і його забрали до лікарні, де він перебуває, як кажуть, у критичному стані.

Інших двох осіб затримали упродовж ночі на автостраді M6 в Чеширі. Ще одну людину затримали у Ліверпулі. Анти-терористичні підрозділи поліції здійснили арешти кількома годинами по тому, як поліція офіційно підтвердила, що поєднує напад у Ґлазґо з подіями у Лондоні.

У висліді випадків 30 червня уряд провів засідання комітету з надзвичайних ситуацій „Кобра" і проголосив „критичний" рівень загрози терористичних нападів.

Це найвищий рівень, який минулого разу проголошували після вибухів влаштованих бомбістами-смертниками 7 липня 2005.

Після нападів усі авіолети летовища в Ґлазґо були скасовані на одну добу. В інших британських летовищах підвищено рівень заходів безпеки. Побоюючись нових терактів, у британській столиці посилили заходи безпеки. Додаткові поліцейські вартові охороняють найважливіші залізничні станції й летовища. Також посилено охорону історико-культурних пам'яток. Масові заходи британської столиці цими вихідними перебувають під посиленого охороною поліції, яка закликає громадськість негайно інформувати про підозрілі ситуації.

Від п'ятниці, 29 червня, у Великій Британії затримали сімох підозрюваних у підготуванні терактів у Лондоні та Ґлазґо.

Усі семеро – чужоземці, вихідці з країн Близького Сходу. Відомі імена двох з них – палестинця з Йорданії та іракця. Обидва вони – лікарі, які леґально працювали в британських лікарнях. Крім того, в Австралії 2 липня, затримали чоловіка, підозрюваного у причетності до підготування терактів у Лондоні та Ґлазґо. За даними поліції, його затримали на летовищі Брісбейну. Це уже восьмий підозрюваний у справі.

Генеральний прокурор Австралії заявив, що затриманий – 27-літній лікар. Однак, як припускає поліція, на волі залишається щонайменше ще один підозрюваний. Доки ту особу не затримають – у Британії залишатимуться чинними максимальні заходи безпеки,

Міністер внутрішніх справ Джекі Сміт, виступаючи 2 липня у британському парляменті, повідомила, що готується жорсткіша редакція антитерористичного законодавства. Того ж дня прем'єр-міністер Ґордон Бравн заявив, що Великобританії погрожує „Аль-Кайда". (*ББС, УНІАН*)

На зустрічі ОБСЕ в Києві обговорюватимуть безпеку реґіону

КОПЕНГАҐЕН, Данія. — Від 5 до 9 липня в Києві відбудеться зустріч членів Парляментської асамблеї Організації безпеки і співробітництва в Европі (ОБСЕ), більшість запланованих заходів пройде у стінах українського парляменту. Понад 300 членів Парляментської асамблеї, котрі представлятимуть більшість з 56 країн-членів ОБСЕ зустрінуться в Києві на Парляментській асамблеї 16-ої річної сесії.

Учасники обговорюватимуть безпеку реґіону, включно з енерґетичною безпекою, міґрацію, корупцію і хабарництво, розвиток демократії та якість виборів. Ще одним питанням зосередження будуть людські права у країнах-членах ОБСЕ, включаючи безпеку меншин, свободу преси та торгівлю людьми.

В результаті обговорення сподіваються конкретних рекомендацій стосовно згаданих питань. Заплановано, що під час зустрічі виступлять Віктор Ющенко – Президент України, Ґоран Ленмаркер – президент Парляментської асамблеї ОБСЕ, Мідуель Анджел Моратінос – голова ОБСЕ і міністер закордонних справ Еспанії, а Марк Перін де Бріхамбавт – Генеральний секретар ОБСЕ.

Спеціяльні представники Асамблеї і ад-гок-комітети, котрі займаються такими специфічними ділянками, як Ґвантанамо та Центральна Азія, представлять свої звіти. Крім того, відбудуться вибори керівників Асамблеї. Ґ. Ленмаркер знову кандидуватиме на президента Парляментської асамблеї ОБСЕ.

Цьогорічна зустріч Парляментської асамблеї ОБСЕ відбувається в Києві на запрошення голови Верховної Ради Олександра Мороза. 2006 року зустріч відбувалася у Бельгії, а в 2008 році відбудеться в Казахстані.

Парляментська асамблея ОБСЕ була створена 1990 року, головним завданням її є сприяти розвиткові внутрішнопарляментського діялогу. (УНІАН)

Дружини президентів – на конференції

ВАРШАВА. – 26 червня дружини президентів України, Польщі, Грузії, Німеччини та Чорногорії взяли участь у міжнародній конференції „Матері, які працюють професійно", яку організувала дружина президента Польщі Марія Качинська. На фото (зліва): дружини Президентів України Катерина Ющенко, Грузії Сандра Рулофс, Німеччини Ева Келер і Польщі Марія Качинська під час антракту в Національній опері у Варшаві. *Фото: УНІАН*

Військовій...

(Продовження зі стор. 1)

Верховний Головнокомандувач Збройних Сил В. Ющенко. Він побував на кораблях української фльоти у Севастопольській бухті, вручив нагороди військовослужбовцям, а також офіцерські кортики цьогорічним випускникам Севастопольського військово-морського інституту.

Вітаючи моряків зі святом, В. Ющенко заявив, що Україна повинна бути готовою швидко реаґувати на всі зовнішні загрози, і це ключове завдання, яке він ставить перед керівництвом Збройних сил і, зокрема перед ВМС України. З нагоди свята в головній базі ВМС України в Севастополі в неділю, 1 липня, відбулася велика кількість святкових заходів.

У них взяв участь Президент, міністер оборони Анатолій Гриценко, члени уряду, депутати, представники місцевого керівництва і громадських організацій. В рамках святкувань у Севастополі відбулися концерти і виставки, а також був організований „день відкритих дверей" на кораблях української фльоти.

Президент України пообіцяв, що як глава держави, як Верховний Головнокомандувач завжди дбатиме про належні умови для служби моряків і про їхній добробут. *(ББС)*

ЦИТАТА ТИЖНЯ

Я знаю настрої людей, їм сьогодні набридли всі, вони ненавидять всіх! Єдині, кому вони довіряють – це церква і збройні сили, а все інше – на від'ємній позначці.

Володимир Литвин
30 червня 2007 року, ББС

НА ТЕМИ ДНЯ

Збігнєв Бжезинський – про Україну

14 травня у Берліні відбулася зустріч Комітету партнерства між США та Европейським союзом з питань України. З боку ЕС комітет представляли колишній міністер оборони Німеччини Фолькер Рюге, колишні міністри закордонних справ Польщі та Норвеґії Броніслав Ґеремек та Ян Петерсен. З боку США – колишній президентський радник з питань національної безпеки, експерт вашинґтонського Центру стратегічних та міжнародних досліджень Збігнєв Бжезинський. Після повернення З. Бжезинського з Берліну він погодився відповісти на запитання кореспондентки „Голосу Америки" Мирослави Ґонґадзе. Нижче вміщуємо найважливіші відповіді цього авторитетного експерта.

– Чому ви з вашими колегами вирішили створити Комітет партнерства між США та Европейським союзом з питань України і яка головна мета цього комітету?

– Ми створили Комітет, бо віримо, що Україна є важливою европейською країною, і що інтереси Европи, атлантичного співтовариства, а також самої України будуть задоволені найкраще коли процес зближення, співпраці, участи і, нарешті, членства України в Европейському союзі буде спрощено. Орієнтація України на Захід має також ще одне стратегічне завдання. Якщо Україна рухатиметься до Заходу, Росія буде змушена іти тим же шляхом. Якщо Україна не рухатиметься у цьому напрямку, ностальгічні імперські настрої Росії будуть посилюватись. У результаті цього Росія стане більшою проблемою, Україна опиниться під загрозою, і тому в інтересах усіх зацікавлених – сприяти зближенню України та ЕС.

– Українські провідники проголосили стратегічною метою членство України в ЕС. Чи є ця мета реалістичною, з огляду на наявні українські реалії та небажання самого ЕС до розширення?

– Це реалістична ціль, якщо не визначати конкретної дати занадто швидко. Погляньте хоч би на соціяльний, культурний та економічний вплив Чемпіонату Европи з футболу, що відбудеться в Україні та Польщі у 2012 році. Ця подія матиме вплив не лише на українсько-европейські взаємини, але також помітно вплине на політичну культуру України, особливо її молодих громадян. Цей ефект вже помітний. Отже, вступ до ЕС – це реалістична ціль для того, хто готовий бути терплячим. Звичайно, це займе декілька років терплячих переговорів щодо структурних змін та реформ в Україні. Але все більше і більше українців на соціяльному рівні, передусім молоде покоління, а також олігархи, підприємці усвідомлюють, що майбутнє України – в Европі, а не на периферії Росії.

– Якщо мета членства України в ЕС досяжна, що обидві сторони мають робити сьогодні і якою є роля США в цьому процесі?

– США можуть допомогти, використовуючи свої впливи, аби спонукати ЕС бути більш відкритим, аби зробити очевидним, що ЕС дуже зацікавлений в ближчій взаємодії з Україною, і також зробити кроки для пожвавлення контактів, для спрощення візового режиму та здійснення подорожей, як також для сприяння вступу України до Світової організації торгівлі. Але головний тягар відповідальности за перетворення цієї концепції майбутнього у реальність лежить на плечах України, так само як він у 90-ті роки лежав на плечах Польщі чи балтійських країн.

– Деякі европейські країни неохоче йдуть на зближення з Україною, боячись антагонізму з Росією і не ризикуючи безпекою їхніх власних енергетичних ресурсів. Як, на вашу думку, найкраще підійти до вирішення цієї проблеми?

– У цьому пляні ситуація змінюється. Тепер збільшується антагонізм Росії до Заходу. Я вважаю, цьому є багато прикладів. Брутальна реакція Росії щодо Естонії, наприклад, спроби Росії пошкодити естонський Інтернет шляхом масованих кібер-атак, або припинення постачань нафти до Литви через те, що вона не продала нафтопереробних підприємств російським покупцям, опозиційне ставлення до спроб ЕС диверсифікувати свої енергетичні ресурси, бажання росіян мати доступ до західних ринків і небажання допускати західні компанії до своїх ринків. Тому все більше людей розуміють, що нинішня політика Кремля рухається в неправильному напрямку і є дуже небезпечною для самої Росії.

– Але ж як Україна може подолати цей вплив Росії?

– Україна може подолати його лише самостійно, консолідуючи національну свідомість, намагаючись, коли це можливо, підтримувати добрі стосунки з Росією, аби вказати на те, що рух на Захід не тільки не є антиросійським, але й сприятиме участі Росії в атлантичному співтоваристві, в ЕС тощо.

– Чи членство України в НАТО покращить її шанси на вступ в ЕС?

– Можливо, але я не думаю, що це обов'язкова передумова. Є члени ЕС, які не входять в НАТО. Я думаю, це рішення має прийняти український народ. Однак, співпраця між НАТО та українськими оборонними структурами рухається в дуже позитивному напрямку, і українці, як ми знаємо, служили в Іраку, а також брали активну участь в українсько-польських військових заходах. Я вважаю, що весь цей досвід був корисним для України і допоміг зформувати більш сучасні військові сили, порівняно з радянськими.

– Україна зараз переживає глибоку політичну кризу. Що, на Вашу думку, стало причиною цього, і як знайти вихід з ситуації, що склалася?

– Це складне питання – що саме спричинило цю кризу. Можливо, конфлікт інтересів і особистостей, можливо – нерішучість чи прорахунки. Але що минуло – минуло. Що треба зробити зараз, то це, на мій погляд, в дисциплінований спосіб провести позачергові вибори, які можуть допомогти подолати кризу. Також слід створити умови для внесення доцільних змін до Конституції... Українці продемонстрували і далі демонструють надзвичайну мудрість і терпимість,

(Закінчення на стор. 19)

Обіцяних результатів нема

Минулого тижня, 27 червня, прем'єр-міністер України Віктор Янукович скликав прес-конференцію, щоб повідомити про результати діяльности його уряду за перше півріччя 2007 року. Звіт звучав у дуже оптимістичній тональності і, певна річ, цілком в дусі передвиборної політичної реклами Партії Реґіонів, яка закликає громадян країни активно підтримати „провідництво, доведене високими результатами". Мовби між іншим, прем'єр вибрав принагідний момент і похвалився, що інтенсивно вивчає англійську мову, вже й от-от заговорить нею. Маленький, але яскравий доказ перетворення Савла на Павла? З головного фальсифікатора президентських виборів 2004 року – на респектабельного діяча-європейця, здатного в цивілізований спосіб керувати виконавчою владою України?

Але тут одне з двох: якщо справді є якісь досягнення „реґіонального" Кабінету Міністрів за це півріччя чи взагалі за весь період від 4 серпня минулого року, то В. Янукович ледве чи має до них будь-яке відношення, адже весь цей час, всі ці 240 днів, як свідчить спільний висновок аналітиків з Інституту економічних досліджень, Центру політико-правових реформ і Центру ім О. Разумкова, прем'єр витрачав на боротьбу з Президентом за все більші повноваження. „В частині організації врядування Кабінет Міністрів робив акцент не на демократичні процедури діяльности, а на побудову жорсткої владної вертикалі та командно-адміністративні методи управління", – йдеться у прес-релізі згаданих соціологічних центрів.

Тому й „успіхи" уряду – відповідні. Ось деякі дані Державного комітету статистики: темпи зростання реальних доходів населення в травні цього року зменшилися удвічі в порівнянні з травнем минулого року. Так само вдвічі впали темпи зростання платні. Соціяльні програми, про які так багато розводилася очолена „реґіоналами" парляментська коаліція, залишилися невиконаними. Наприклад, замість запланованих 107 млн. гривень на боротьбу з туберкульозою, СНІДом і онкологічними захворюваннями уряд спромігся знайти для цих цілей тільки 1 млн. грн.

Є чимало підстав вважати, що бюджетні гроші уряд прем'єр-міністра В. Януковича використовував в інтересах Партії Реґіонів. В жовтні 2006 року Кабінет міністрів збільшив пільги та житлові субсидії тим чотирьом реґіонам, в яких місцева влада належить „реґіоналам". При цьому з тих 55 млн. грн. 36 млн. одержала Донецька область, тим часом для областей, якими керували „помаранчеві", як от Харківська чи Івано-Франківська, пільги і субсидії були значно урізані. Те ж саме стосується проблеми відшкодування податку за додану вартість: вже в перші два місяці урядування прем'єра В. Януковича Донецька область отримала відшкодувань удвічі більше порівняно з пляном, а Львівська, Тернопільська, Харківська, Рівненська, Сумська одержали тільки по четвертині запланованих сум. Саме у все більшій державній заборгованості експерти вбачають загрозу економічній безпеці України. Помаранчеві уряди зменшили цю заборгованість у більш ніж десять разів: на грудень 2005 року вона становила 642 млн. грн. На 1 березня 2007 року загальний борг з повернення податку на додану вартість досягнув, з ласки „реґіоналів", 8.1 млрд. грн.

Коментуючи ці реальні показники діяльности уряду „реґіоналів", економіст Ігор Жданов пише: „Нинішні урядовці – це не професіонали, а скоріше професійні імітатори. Вони імітують соціяльні стандарти, роблячи реальні кроки лише перед виборами".

Проте стандарти ж власного добробуту вони підвищують постійно. Мабуть, посоромився В. Янукович сказати, скільки нових мільярдерів і мільйонерів з'явилося в Україні – на тлі останнього звіту Світового банку, який застерігає, що коли Українська держава не підвищить рівня життя кожного громадянина країни, то до 2005 року українців стане менше ще на 12 млн. осіб... Але нащо здалися олігархам звичайні українці? Чим їх менше, тим краще. Подивися, читачу, (сайт „Української правди") на три палаци віце-прем'єра Дмитра Табачника – відразу відпаде потреба в будь-яких коментарях до діяльности українського уряду...

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

Головний редактор – Рома Гадзевич

Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510

E-mail: svoboda@att.net Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

Передплата на рік $55.00, на півроку – $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку – $30.00. За кожну зміну адреси – $1.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Адміністратор	– Володимир Гончарик	(973) 292-9800 дод. 3041 e-mail: ukradmin@att.net
Керівник відділу оголошень	– Марійка Осціславська	(973) 292-9800 дод. 3040 e-mail: adsukrpubl@att.net
Передплата	– Марійка Пенджола	(973) 292-9800 дод. 3042 e-mail: ukrsubscr@att.net

ЛИПЕНЬ В НАШІЙ ІСТОРІЇ

Він був „каменем з Божої пращі"

На найближчу неділю, 8 липня, припадає 100-річчя від дня народження Олега Ольжича, який за коротенький життєвий вік – 37 років – виявив себе дуже яскравим поетом, глибокодумним публіцистом, активним політичним діячем, перспективним вченим-археологом.

В кожній біографії О. Ольжича повторюється, що він є сином іншого відомого українського поета – Олександра Олеся (Кандиби). Так, але ця кровна спорідненість ледве чи дає підставу говорити й про поетичне успадкування. Обидва поети – діти мовби двох різних Україн. У творчості батька, за винятком окремих віршів, надиханих болем і гнівом проти несправедливого світу („О слово рідне! Орле скутий!", „Хто ви, хто ви з нагаями?...". „Воля?! Воля?! Сниться, може?"), переважає глибока лірика, зокрема пейзажна, в якій тонка, надзвичайно вразлива поетова душа бачить світ, як поєднання світла й тіні, радости і журби („З журбою радість обнялась"). Недаремно чимало віршів О. Олеся стали піснями, а „Сміються, плачуть солов'ї" сприймається вже як народна пісня: цілком в українському дусі тут, поряд з проривами закоханого серця, ллється безмежна туга, що все минає...

Тим же часом О. Ольжич – син тієї волелюбної, непокірної України, котра не змирилася з поразкою Української Народної Республіки, Визвольних змагань 1918-1921 років, котра ще вище підняла голови наступного покоління борців за свободу і честь рідного народу. Їх було тоді ще мало, і простір дій був звужений до Галичини й еміґраційних осередків в Парижі та Празі, зате, мабуть, сам Промисел Божий вділив кожному українському патріотові якусь особливу міру інтелектуальних і духовних сил. В недовгий період між двома світовими війнами національно свідома українська молодь не просто засвоїла політичний досвід батьків, але цією полум'яною українськістю запліднила різні науки, освіту, мистецтво. Згадаймо, наприклад, що майбутній Головний командир УПА Роман Шухевич у 30-ті роки концертував на великих сценах як піяніст.

Таким спраглим нового знання і нової дії був і О. Ольжич – студент філософського і водночас археологічного факультетів Карлового університету в Празі, зовсім скоро – автор оригінальних досліджень з неолітичної кераміки і автор віршів, котрі негайно звернули на себе увагу. Літературознавець Михайло Мухин, який, працюючи в донцовському „Літературно-науковому віснику", вміщував там перші поезії О. Ольжича, писав до нього: „Ваші речі можуть і мусять мати величезне виховуюче значення для наших підростаючих поетів. Не лише формально, але також тому, що Ви – одинокий актуальний цілковито. Ви взагалі поет, народжений напередодні 1914–1921 років, і як такий Ви високо-взірцевий для цієї ґенерації".

Не могло бути інкаше й з Ольжичем-політиком: він стає членом Організації українських націоналістів відразу в тому ж 1929 році, коли її заснував полковник Євген Коновалець. Партійним псевдом О. Ольжича було „Ідеаліст", а самим ідеалом – Українська незалежна держава. У цьому не знав найменших компромісів і жодних хитань – навіть тоді, коли проти його революційного радикалізму запротестував його ліберальний батько, О. Олесь. Політичні праці О. Ольжича „Український націоналізм", „Українська історична свідомість", „В аванґарді героїчної боротьби" й сьогодні зберігають усе своє значення. Засновник і керівник Культурної референтури ОУН, він в окупованому німцями Києві в жовтні 1941 року скликає Перші Збори Української Національної Ради, ціллю якої було „репрезентувати й обороняти весь український народ". Його однаково люто ненавиділи фашисти і сталіністи, бо проти обидвох цих чорних сил стояла висловлена поетом-патріотом істина: „Українські землі є життєвим простором українського народу". У вірші „Пророк" він назвав себе „каменем з Божої пращі".

В травні 1944 року ґестапо кинуло його до табору смерти Заксенгавзен, а в червні Олега Ольжича не стало... Та в нації, як і в Бозі, нема мертвих – всі живі. Вслухаймося в ці рядки:

О Націє, дужа і вічна, як Бог, -
Не це покоління холопів,
Хто злото знеславить
твоїх перемог
При Корсуні і Конотопі?
О Націє, що над добро і над зло,
Над долю і ласку, і кару
Поставила тих,
що їх сотні лягло
У дні незабутні Базару!...
І мертві встають,
і шукають хреста
Їх очі розчахнуто-тьмяні.
Встають, наче поросль,
струнка і густа, -
Страшне покоління титанів.

П. Ч.

Нова посада Тоні Блейра

НЮ-ЙОРК. — Колишнього прем'єра Великобританії Тоні Блейра призначили спеціяльним посланцем на Близькому Сході від „близькосхідної четвірки". Завданням його буде мобілізувати міжнародну допомогу палестинцям, працюючи у тісному контакті з країнами-донорами, допомагати забезпечувати відповідну міжнародну підтримку палестинських державних установ, які будуть зосереджені на верховенстві права, повідомила 27 червня речниця ООН в Ню-Йорку. Нове призначення Т. Блейра привітав Білий Дім. До підтримки Т. Блейра на новій посаді приєдналась і Росія, яка раніше висловлювала певні перестороги. До „близькосхідної четвірки" належать ООН, Евросоюз, США і Росія. Головним завданням „четвірки" є врегулювання ізраїльсько-палестинського конфлікту. Т. Блейр 27 червня склав повноваження прем'єр-міністра Великобританії. Його замінив на цій посаді Ґордон Бравн, провідник Лейбористської партії. (*Радіо „Свобода"*)

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Завдяки „Свободі" видано поетичну спадщину мого сина

В першому числі часопису „Свобода" за 2006 рік було надруковано моє звернення до української діяспори стосовно трагічної загибелі мого сина – українського поета Олеся Степаненка.

Було кілька відгуків. На зібрані кошти вдалося видати „Свічечку" – посмертну збірку віршів мого сина. Вдалося також поставити на могилі сина пам'ятник з природного граніту. 28 квітня 2007 року, після Панахиди, пам'ятник освятив священик Української Автокефальної Православної Церкви о. Віталій Зубак.

Я щиро й сердечно дякую всім, хто допоміг мені в цій шляхетній справі. Особлива подяка – часописові „Свобода". Це тільки з вашої легкої руки вдалося щось зробити для увічнення пам'яті О. Степаненка!

„Свічечка" мала в Україні певний резонанс. Про О. Степаненка та його твори писали в газетах, було кілька радіопрограм. Більше того – рішенням президії Національної спілки письменників України Олеся Степаненка було прийнято членом спілки (посмертно). Нещодавно мені передали на зберігання його членський квиток.

Хочу ще додати, що з різних причин далеко не всі вірші потрапили до „Свічечки". Існує низка віршів, які теж можна було б видати, можливо, окремою книжкою, а може (до цього я більше схиляюсь) здійснити

На засіданні виборчої комісії у листопаді 2004 року

Комісія засідає.
Голова питає:
„Хто кандидат від Дергачів.
Кожен із вас знає?
Тож гляділь мені, шановні,
Не мені вас вчити,
Що і як для перемоги
Нам треба робити.
Бо, як щось буде не ладно –
То попереджаю –
Нам усім дадуть по шапці,
Я це добре знаю!
Є питання?"
– Є, звиняйте, –
Дідусь обізвався, –
Я недочуваю трохи,
Тож засумнівався –
Невже кандидат наш справді,
Вибачайте люди,
Так багато накрав шапок,
Що нам на всіх буде?

Олесь Степаненко
2004 рік

друге видання „Свічечки", суттєво її розширивши. Якщо знайдуться спонзори, я обов'язково це зроблю. „Свобода" першою отримає це видання. Покищо посилаю вам вірші з можливої майбутньої книжки.

Посилаю примірник „Свічечки", світлину пам'ятника, диск із записом однієї з радіопередач, а також, на додаток, кілька різних матеріялів про мого синочка.

Леонід Степаненко,
м. Дергачі, Харківська обл.

Про В. Бехтерєва писав Д. Йоравський

З цікавістю прочитав я у „Свободі" (25 травня) допис Левка Хмельковського „Діягноза, за яку лікар-академік заплатив власним життям". З цієї теми хочу додати коротку інформацію. Відомий російський психолог Давид Йоравський докладно описує долю Володимира Бехтерєва у своїй книзі: „Російська психологія, критична історія". Книга вийшла друком в 1989 році в Оксфорді. Цікаво, що Д. Йоравський у своїй праці покликається на інформацію, одержану від Володимира Антонова-Овсієнка, який був більшовицьким командиром в Україні від грудня 1917 року до червня 1919 року. Відтак він був радянським дипломатом. В часі сталінського терору в 1930-их роках В. Антонов-Овсієнко був розстріляний як „троцькіст".

Іван Головінський,
Сомерсет, Ню-Джерзі

Шановні читачі!

У листах та статтях, які Ви надсилаєте до „Свободи", просимо подавати повністю перші імена згадуваних осіб, а також подавати свої поштову і електронну адреси, число телефону.

Редакція

Річниця трагедії села Терки

9 липня минає 61 рік від дня злочину проти людства в селі Терка, колишній Ліський повіт. Це етнічне українське село на території Польщі. Злочин здійснила тодішня польська держава своїм військом, 8-им відділом 36 Комендатури Військ охорони кордону.

Вояки згаданого відділу живцем спалили 28 осіб у крайній хаті горішнього кінця Терки, а п'ять осіб пострілами вбили у хатах. Це були переважно матері з дітьми, старі жінки та чоловіки. Наймолодшому було три роки, а найстаршому 84 роки – онук і дідусь. Чим вони провинилися перед польською державою, якої вони в той час були громадянами? Єдиною провиною було те, що вони народилися українцями і жили на своїй споконвічній території.

Нова комуністична влада Польщі хотіла створити з Польщі однонаціональну державу, але на перешкоді цій ідеї стояли національні меншини, серед яких була й українська. Сприятливим був час і тому, що сталінська політика щодо українців – запекла боротьба Москви проти ОУН і УПА – була вигідна польському комуністичному урядові, який мав вільну руку в боротьбі з українцями.

Терка не була єдиною у своїй трагічній долі – ціла Лемківщина, Посяння, Холмщина та Підляшшя були піддані тотальному знищенню. Трагедія Терки не повинна ніколи відійти у забуття.

Повертаючись до трагічних подій у селі Терка, – коли хата з людьми догоріла, то солдати наказали двом фірманам, які привезли ці жертви на страту, вкинути недогорілі тіла до хатньої ями, в якій зберігали картоплю. Очевидець розповів, що вісім недогорілих тіл вмістилося у цю яму, решту жертв поклали на фіру і повезли на місцевий цвинтар, де й спочили у братній могилі. Ця подія повністю задокументована і 1998 року Об'єднання українців у Польщі домоглося, що Інститут Пім'єнці Народовей розпочав слідство у справі цього злочину. Прокуратура цього Інституту протягом сімох років дійшла висновку, що слідство припиняється через брак доказів проти вказаних осіб воків, яких було разом 40. Про рішення прокуратури можна сказати, що воно було юридичним фарсом.

Перекручення назви повіту, до якого належала Терка, перекручення прізвищ жертв, залучення прізвищ, яких взагалі не було в селі, до жертв, було саме по собі злочином. Щодо припинення слідства, то у постанові стверджується, що злочину допустились вояки 8-го відділу 36-ої Комендатури. Виникає питання: чи вояки діяли на свій розсуд – от, скажімо, встали вранці, і хтось сказав: а тепер поїдемо у Терку і помордуємо селян. Чи у війську такого не може бути?! Отже, солдати діяли згідно з наказами. Отож відповідальність за скоєний злочин несе тодішня польська влада, а ця відповідальність перенесена на теперішній уряд, як спадкоємця. З сумом треба констатувати, що такі юридичні фарси і ігнорування закону щодо українців відбуваються ще й сьогодні.

На жаль, до сьогодні не вдається перепоховати тлінні останки жертв злочину, які й далі залишаються на місці злочину у ямі для картоплі. На місці злочину, де згоріли 28 осіб, пасуться корови! Місцева влада каже, що не має коштів та перепоховання, а українська влада не докладає жодних зусиль, шоб поставити крапку в трагедії Терки. Те саме стосується дзвінниці, яка залишилась одиноким об'єктом села Терка. Скільки ще річниць загибелі Терки пройде, щоб український уряд гідно вшанував пам'ять своїх синів і дочок!

Мені запам'ятався заголовок з одного польського журналу, який закликав туристів до країв Терки: „Zielone wzgorza nad Solina", але потрібно завжди пам'ятати, що ті зелені пагорби просяклі українською кров'ю!

Ярослав Вайда,
очевидець і потерпілий,
Торонто

Розшукують...

...родину Радишів

Приблизно у 1908-1910 роках з с. Рожнів Косівського району Станіславської обл. (тепер Івано-Франківської) виїхали за кордон два брати Радиші – Петро, ім'я другого не знаємо. Наймолодший брат Матвій залишився вдома, в Україні.

Один із цих двох братів жив у Ванкувері, другий – у Дітройті. Знаємо, що у Петра Радиша були діти. Про другого не знаємо. Вони писали додому листи, але адреси не збереглися, бо люди переживали небезпечні часи радянської влади.

Сьогодні живий син Матвія – Петро. Отож до газети звертаються син Матвія – Петро та його діти Юрій і Марія.

У нас є велика можливість зустрітися, побачитися. Адже я, Марія, зараз перебуваю у Дітройті.

Наша адреса в Україні: Юрій Радиш, вул. Жовтнева, 8, с. Рожнів Косівського району, Івано-Франківської обл., 78200 Ukraine.

Адреса Марії Радиш у США (тільки до Нового року): 8601 Arnold, Dearborn Heights, MI 48127. Тел.: (313) 274-7119. Розмовляю тільки українською мовою.

Марія Радиш,
Дірборн, Мишиґен

...Катю Ільницьку

Родичі з України розшукують дівчину Катю та її батька. Каті – 23 роки, за прізвищем матері – Ільницька. Народилася вона в Чернівцях, деякий час мешкала в Ніжині, в сім'ї маминої рідної сестри, тому що батьки розлучились і виїхали в інші країни. Пізніше Катя виїхала в США до свого батька. Ім'я та прізвище його невідоме. Просимо телефонувати в США, Огайо: (419) 531-1941. Запитати Надію.

Надія Гінтон,
Толедо, Огайо

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

„Нема то, як на Союзівці"

З'їзд сеньйорів УНСоюзу

КЕРГОНКСОН, Ню-Йорк. – Таке було колись популярне висловлювання і між людьми, і на сторінках „Свободи". Роки минули, а й тепер варто нагадати, що нема так, як на Союзівці. Візьму лише одну подію з календаря „Союзівки" – це конференція сеньйорів УНСоюзу, що відбулася 10-15 червня. Такі конференції-з'їзди були і перед тим, але нинішня засвідчила, що ентузіязм сеньйорів щороку зростає. Наприклад, минулого року зареєструвалось на з'їзд 74 особи (*„А старість нехай почека" – „Свобода", 30 червня 2006 року*), цього ж року на з'їзд зібралося 106 осіб.

Очевидно, успіх з'їзду сеньйорів треба завдячувати організаторові („не сеньйорці"), багатогранній в своїй праці Оксані Тритяк. Вдало підібрані промовці, цікаві різноманітні програми, індивідуальні папки для учасників, а до того – смачна кухня привабили сеньйорів не тільки з Ню-Джерзі, Ню-Йорку, але і з Пенсильванії, Конектикату, Тексасу, Фльориди, Огайо, Канади.

І знову, як торік, в перший вечір у вестибюлі головного будинку лунали пісні під мандоліну, з вином і сиром. На другий день після Служби Божої в пам'ять померлих сеньйорів з'їзд почався зі співу трьох національних гимнів, українського, американського і канадського, а тоді під головуванням невтомного Ігоря Гайди, з секретаркою Олею Тритяк, відбулися звіти Ії Василенко та голови Клюбу сеньйорів Оксани Тритяк.

Промовцями на з'їзді-конференції були д-р Петруся Котляр-Паславська (художнє читання) „Здоров'я у вправах і рослинних ліках", Ігор Гайда – „Їжа і пам'ять", д-р Зірка Воронка – „Бджільництво", о. Леонід Малков – „Східні обряди", Лідія П'ясецька – „Малювання ікон", Зоряна Смородська – „Остеопороеіс вдома", Ґеня Брозина – „Відпочинок і крузи", д-р Богдар Ворох – „Користь відпруження", скарбник УНСоюзу Рома Лісович – „Круз Союзівки на екрані", секретар УНСоюзу Христина Козак – „Страхові поліси". На бенкеті прозвучали вітання Президента УНСоюзу Стефана Качарая, Генерального консула України в Ню-Йорку Миколи Кириченка. На бенкеті виступили Ростислав Василенко (художнє читання), Богдан Чаплинський (вокал), Стефан Бень (музика до танців). А увечері було кабаре з виступом автора цих рядків (художнє читання). Крім того, вечорами ще були дивертисменти. Д-р Юрій Солтис з Миколою Ненадкевичем провадили бінґо, М. Ненадкевич читав гуморески Ганни Черінь, д-р Ю. Солтис з Галею Редько керували авкціоном, а Олександер Редько зробив цікаву доповідь про Тараса Шевченка і Айру Олдріджа.

Так при чудовій погоді, молодому настрої сеньйорів і відпочинку проминув тиждень, і коли вічний ентузіяст Оксана Тритяк закривала з'їзд, відчувалась якась союзівська ностальгія. Бо нема то, як на Союзівці!

Ростислав Василенко

Учасники з'їзду сеньйорів УНСоюзу на Союзівці. *Фото: Богдан Полянський*

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

У Клівленді відзначили...

...свято героїв

КЛІВЛЕНД, Огайо. – Українські державницькі організації при співучасті Злучених Організацій Клівленду відзначили День героїв і відновлення державности України Актом 30 червня 1941 року на громадських сходинах, в неділю, 3 червня, в залі Центру „Верховина".

Сходини відкрив голова ООЧСУ О. Блашків вступним словом. На заклик голови присутні вшанували пам'ять героїв хвилиною мовчанки. У доповіді О. Блашків розповів про визвольну боротьбу українського народу під час двох світових війн, про визначних провідників і командирів Симона Петлюру, Євгена Коновальця, Степана Бандеру, Романа Шухевича, Ярослава Стецька та інших. Вони своїм героїчним і трагічним життям підняли народ до боротьби, стали символом боротьби за Українську незалежну державу. Цим шляхом йшли Ольга Басараб, Олена Теліга, Олекса Гірняк, воїни УПА і тисячі знаних і незнаних героїв.

Після доповіді мистецьку частину започаткували юні сумівці А. Кмйотек і Н. Пелз деклямацією вірша Романа Завадовича „В поклоні героям". Соліст Г. Пасіка виконав при фортепіяновому супроводі С. Лезан пісні „Подай, дівчино, ручку на прощання", „Синові", „Києве мій", „ОУН".

Відтак Г. Пасіка поділився споминомз повстанських буднів з 1948 року „У криївці". Спогад і пісні зворушили присутніх. Виконанням Державного гимну України закінчено громадські сходини.

...50-ліття кредитівки

КЛІВЛЕНД, Огайо. – 9 червня в залі парафії Покрови Пресвятої Богородиці відбувся бенкет і забава з нагоди 50-ліття Кредитової спілки „Самопоміч". Ведуча програми А. Брездун-Берет відкрила бенкет вступним словом і попросила голову дирекції д-ра Б. Чепака до слова. Д-р Б. Чепак привітав Владик Роберта Москаля і Паїсія Дмоховського, делеґатів річної конференції Централі Українських Кредитівок Америки (ЦУКА), усіх гостей. В короткій і змістовній доповіді він розповів історію спілки від її заснування до сьогодення, висловив признання засновникам, які думали про добро громади. Зерно дало гарне жниво: зростало майно спілки, багатіла громада. З початкових ощадностей 54 тис. дол. і 243 членів кредитівка зросла до 75 млн. дол. і 4,500 членів. „Там де є гріш, там є сила і пошана. Світла пам'ять, честь і слава тим, які думали і дбали про громаду", – цими словами закінчив доповідь д-р Б. Чепак.

В. Ліщинецький, голова Українських Злучених Організацій, наголосив на співпраці кредитівки і громади, яка була обопільно корисною. Кредитівка уможливила придбання приватних домів, різних підприємств, допомагала культурним і освітнім установам громади, виплачувала високі дивіденди. Признання дирекції висловили у своїх виступах Михайло Савків молодший – голова УККА, і Р. Головко, колишня голова дирекції. Б. Ватраль, голова ЦУКА, у своєму виступі представив фінансовий показник кредитівок Америки і їхню ролю в житті громади. ЦУКА об'єднує 17 спілок, 106 тис. членів і має 2 млрд. дол. на своїх рахунках. Спілки пожертвували на громадські цілі понад 3 млн. дол. Пожертв могло б бути більше, коли б збільшилося членство.

В концертовій частині ансамбль „Кобзарі" при Капелі бандуристів ім. Тараса Шевченка (мистецький керівник Олег Махлай) виконав пісні „Ой, продала дівчинонька серце", „Ой гиля, гиля" (обробка Григорія Китастого), „Наливаймо браття" (обробка О. Махлая), „Встає хмара" (слова Т. Шевченка, муз. В. Ємця), „Ясени" (слова і муз. Кривенького), „Рятуйте, люди, пісню" (слова П. Перебийноса, муз. В. Литвина). Школа танцю „Каштан" (керівник Д. Возняк) – виконала танці „Привіт" і „Козацька сюїта". Владика Р. Москаль благословив трапезу і почалася вечеря.

На закінчення ведуча програми подякувала гостям за участь, а Владика П. Дмоховський промовив подячну молитву. Відтак почалася забава при звуках оркестри „Галичани".

Євген Бачинський

Богдан Футей – почесний доктор

КИЇВ. – Вчена рада Національного університету „Києво-Могилянська академія" (НаУКМА) 24 травня присвоїла звання почесного доктора НаУКМА вченому, правнукові, щирому патріотові України Богданові Футеєві.

28 червня на День Конституції в університеті відбулося урочисте вручення дипломів 890 магістрам, спеціялістам та бакалаврам. Перед випускниками виступили громадські та державні діячі. До їх числа був запрошений почесний доктор університету Б. Футей.

Наталя Шумкова,
віце-президент НаУКМА

Починається другий рік обміну студентами між університетами

Христина Паламарчук (зліва) і Катерина Гавел.

АЛЬБЕРТА, Канада. – У вересні розпочинається другий рік програми студентського обміну між Львівським національним університетом ім. Івана Франка й Альбертським університетом (АУ), зініційованої Канадським інститутом українських студій (КІУС) та Міжнародним відділом університету.

У наступному навчальному році двоє студентів АУ – Катерина Гавел та Христина Паламарчук – поїдуть до Львова. К. Гавел завершила свій четвертий рік навчання, спеціялізуючись у соціології та українській мові й літературі. Х. Паламарчук незабаром розпочне свій четвертий рік; її головний предмет психологія, а другий — лінґвістика. Окрім занять в університеті, обидві сподіваються співати у хорі, брати участь у студентській праці в будинку для сиріт.

Х. Паламарчук ще ніколи не була в Україні, тоді як К. Гавел провела там три тижні у 2001 р. у складі української танцювальної групи. К. Гавел брала багато українських курсів в АУ і є випускницею українсько-англійської двомовної шкільної програми в Едмонтоні. Х. Паламарчук була у двомовній програмі до 6-ої кляси і закінчила два курси з української мови в АУ. Обидві хочуть удосконалити свої знання з української мови.

К. Гавел пощастило отримати нагороду від уряду Альберти і дотацію від Українсько-канадської фундації ім. Тараса Шевченка, щоб профінансувати своє перебування у Львівському університеті. Х. Паламарчук також отримала дотацію від Шевченківської фундації. Очікується, що двоє студентів зі Львівського університету теж прибудуть до АУ.

На щастя, в 2006-07 р. КІУС отримав пожертви від українсько-канадської громади та працівників Альбертського університету (Українсько-канадська суспільна служба Едмонтону, Катерина Сабо, Анна Біско й Українське культурне товариство Пентиктону, Британська Колюмбія). Додаткові витрати, з якими зустрічаються студенти, спонукають порушити питання про заснування спеціяльного вічного фонду, щоб підтримувати програму студентського обміну. Внески на заснування вічного фонду вже надійшли від Українського культурного товариства Пентиктону, БК. Для подальшої інформації просимо звертатися до директора КІУСу, д-ра Зенона Когута (тел.: 780-492-2972).

Богдан Клід

Вісті Фундації імені Івана Багряного

Липень 2007 р., ч. 83

Іван Багряний

„Вставай, народе!..“

(до цих слів музику написав Григорій Китастий)

Вставай, вставай, народе, з руїн вставай.
Вставай, вставай, народе, з руїн, –
вставай з руїн і пожарищ.
За кров, дітей і, за свій, розіп’ятий Край
Вставай! Вставай! Вставай!
З глибоких шахт, з в’язниць і галер в морях,
Сини звитяг, ми ідем в громах, ідем до судного бою. –
Ми діти Правди й бійці найстрашніших гроз –
Селянин. І шахтар. І матрос.
Громи гримлять, в загравах дрижить земля.
Громи гримлять. Вітчизна зове, – зове до помсти і кари.
З тобою нас не щадив меч ворожих зграй.
Суди ж! Карай! Карай!
З глибоких шахт, з понурих підземель –
З підземель. –
З степів і шахт
Ми, як грізний господар земель –
Своїх земель. –
Ідем до бою за щастя і труд. – З вогнем. З мечем
Вперед! Катам надходить Страшний Суд.
І смерть, ні жах, ніщо не спинить нас, –
Не спинить нас.
Нас легіони пройшли через муки з плачем –
Встають з мечем. –
Від Бухари і холодних морів. – К плечу плечем. –
Шагай! Шагай! Ставай за рідний край!
Крізь смерть і жах, і через сліз моря –
Сліз моря. –
Нас легіони пройшли і до помсти горять.
Горять. Горять.
Ми за Вітчизну відплатим вогнем. – Вогнем. Мечем.
К плечу – плечем – ставай до брата брат!
Від Бухари і пекла Колими –
Колими. –
Гей повертайтесь додому, соколи, – з мечем. –
З вогнем. З мечем.
Гей, повертайтесь з далеких країв – к плечу плечем.–
За дім! За край! Ставай за брата брат!
Сурма сурмить, прапори майорять, –
Майорять.
Прапори Правди і Волі нас кличуть – Вперед. –
Вперед, вперед.
Клекоче серце, як гордий орел, – вперед, вперед.
За честь!
За кров!
За волю йди, народ!

Рядки як заповіт

КИЇВ. – Під такою назвою у Національному музеї літератури України відбувся вечір з нагоди 100-річчя від дня народження Івана Багряного.

Розпочалася святкова академія із величного „Гомону степів“ Григорія Китастого (близького друга І. Багряного) у виконанні тріо бандуристів – братів Орлюків. Із захопленням слухала молодь виступ колишнього Президента УНР в екзилі Микола Плав’юка. Він розповів про свої молоді роки, коли у заплічнику довелось переносити примірники газети „Українські вісті“, редаґовані І. Багряним. „Читайте твори Івана Багряного – письменника, виховуйте у собі найліпші якості Людини, бо вам продовжувати будувати державу Україну“, – сказав на завершення промовець, голова ОУН М. Плав’юк.

Про особливості поетичного стилю раннього І. Багряного розповів доктор філологічних наук, професор Київського національного університету ім. Тараса Шевченка Олександер Астаф’єв.

Щиро і невимушено спілкувався з молодими учасниками свята письменник, представник Фундації ім. І. Багряного Олександер Шугай. Звучали уривки із романів „Сад Гетсиманський“, „Огненне коло“, із памфлету „Чого я не хочу вертатися до СССР“ у виконанні переможців Всеукраїнського конкурсу читців ім. Олени Теліги – Михайла, Мирослава та Остапа Орлюків. А солістка ансамблю давньої музики, талановита бандуристка Надія Боянівська заспівала пісню „Сонце низенько, вечір близенько“.

На завершення вечора, як заповіт, пролунали рядки із поеми І. Багряного „Меченосці“: „Ми є. Були. І будем ми. Й Вітчизна наша з нами“.

Олена Круківська,
старший співробітник
Національного музею літератури України

Видано вибрані твори Мар’яна Дального

У Видавничому домі „Києво-Могилянська академія“ в Києві вийшла друком велика книга (564 стор.) під назвою „Вибране–люди–події–коментарі“ Мар’яна Дального (Горготи), який відійшов у вічність 17 червня. До його книги увійшли оповідання, статті, нариси, репортажі, доповіді, есеї, коментарі, огляди, рецензії, фотографії, листування, які зібрав М. Дальний, а упорядкував та підготував до друку Олексій Коновал. Відповідальним редактором був Олександер Шугай – представник Фундації ім. Івана Багряного в Києві.

Мар’яна Горготу в діяспорі більше знали як Мар’яна Дального. Під цим псевдом він був активним в організації Об’єднання Демократичної Української Молоді (ОДУМ), в Українській Революційно-Демократичній Партії (УРДП), редактором журналу ОДУМ „Молода Україна“ та журналу „Нові дні“, який припинив своє існування 1997 року. Він був автором багатьох дописів, що з’являлися друком впродовж півстоліття в пресі діяспори.

В лавах УРДП були переважно вихідці з центральних та східних областей України, особи, які зазнали колективізації, розкуркулень, голоду, заслань та переслідувань, а їхні діти та молодь в діяспорі належали до ОДУМ. М. Дальний, хоч і походив зі Львівщини, в середовищі „східняків“ завжди почувався своїм, бо він був соборником не на словах, а на ділі.

За півстоліття праці з молоддю та в громадсько-політичній діяльності в М. Дального назбиралося понад 2,000 листів, отриманих від 212 авторів. Ними були відомі поети, письменники, науковці, історики та мистці. В книзі М. Дального поміщено багато його дописів, фотографій та вибір його листування з Іваном Багряним, Віталієм Бендером, Василем Гришком, Григорієм Костюком, Юрієм Лавріненком (Дивничем), Дмитром Нитченком, Олександром Скопом, Юрієм Стефаником та Юрієм Шевельовим (Шерехом). Коли б видати все листування, то хто знає, чи листи вмістилася б в три великі книги.

За журналістичну діяльність М. Дальний відзначений багатьма грамотами-подяками уряду Канади. В 1956 році він отримав грамоту ЦК УРДП за підписом І. Багряного та Михайла Воскобійника за щиру й віддану працю в розбудові газети „Українські вісті“. Ліґа українських меценатів вручила мар’янові Дальному нагороду-диплом ім. Д. Нитченка в 2003 році за багаторічне редагування журналу „Нові дні“ та пропаганду українського друкованого слова. Велику допомогу в утриманні журналу „Нові дні“ надавала йому його дружина Ада, яка дбала за придбання для журнала комерційних оголошень, а згодом стала адміністратором і секретарем видавництва.

Листування М. Дального (Горготи) передано на збереження до архіву Української Вільної Академії наук (УВАН) в Ню-Йорку, де зберігаються також архіви І. Багряного, УРДП, СУЖЕРО, ДОБРУС, ОДУМ та Фундації ім. І. Багряного.

Бажаючі придбати цю книгу, можуть прислати чек на 25 дол. на адресу Фундації.

Дописи і листи до сторінки Фундації імені І. Багряного просимо посилати на адресу:
Bahriany Foundation
811 S. Roosevelt Ave.
Arlington Heights, IL
60005 USA
Сторінку редагує Олексій Коновал

Дякуємо!

Від часу появи останнього числа сторінки Фундації прислали пожертви такі особи: 10,000 дол. – Фундація родини Воскобійників для міжнародної літературної премії родини Воскобійників двом особам по 5 тис. дол. за найкращі книги спогадів виданих в Україні (цього року лавреатами є **Ярема Ткачук** з Львівщини за книгу „Буревії“ про життя в совєтських таборах, де він провів 15 років, та **Олена Скоропадська-Отт,** дочка гетьмана Павла Скоропадського з Швайцарії за книгу „Остання з родини Скоропадських“); 400 дол. – **Сестрицтво при УПЦеркві св. Андрія** в митрополії Вашінґтону (пожертва в світлу пам’ять Павла Гніздієнка для розбудови центру і бібліотеки при молодіжному видавництві „Ганнуся“ в Миргороді, гроші прислала Оля Матула); по 100 дол. – **Ніна Косовська, Людмила Доброноженко, Ольга і Юрій Татарки;** 75 дол. – **Іван Бренько;** по 50 дол. – **Розалія Бойко** в пам’ять її чоловіка Олексія Бойка в третю річницю відходу у вічність, **Федір Смоловик** та **Володимир Пилишенко;** по 25 дол. – **Павло Хорошилов, Роман Боднар** та **Леонід Скиць;** по 20 дол. – **Олексій Кривонос, Андрій Табінський, Наталка Савчук, Василь Задорецький** та **Олександра Різник;** по 10 дол. – **Євген Лой, Володимир Динисенко, Надя Трач, Дмитро Сулик, Зіна Джус-Дібол** та **Василь Савчук;** 5 дол. – **Григорій Ванжула.**

На книгу **„Не підлягає забуттю!“**, яка має вийти друком в 75-ту річницю Голодомору-геноциду в Україні 1932-33 років у видавництві „Бористен“ в Дніпропетровському, пожертвували такі особи: 200 дол. – **Людмила Доброноженко;** 100 дол. – **Іван Зінченко;** по 50 дол. – **Розалія Бойко, Ростислав Василенко** та **Марія Андрусяк.**

Управа Фундації щиро дякує всім жертводавцям та П. Хорошилові, який провів збірку на потреби Фундації в місті Рочестері, Ню-Йорк, й просить й далі підтримувати Фундацію своїми пожертвами, щоб вона могла допомагати у виданні книг, сиротам, науковим установам, школам, газетам та журналам. Фундація є членом Ліги українських мецентатів, платить річно по 5 тис. дол. членських внесків.

В Фундації можна придбати видані чи фінансовані книги Фундацією: „Тигролови“ І. Багряного еспанською мовою – 15 дол., „Повість моїх літ“ українською чи англійською мовами Олексія Воскобійника – 15 дол., „Вибране – люди події, коментарі та листування“ Мар’яна Дального – 25 дол., „Біла книга про чорні діла Кремля“ англійською мовою – видання СУЖЕРО про Голод 1933 року, переслідування, арешти та русифікацію, видана 1953 року – 25 дол., та інші книги, про які ми інформували у попередніх числах сторінки Фундації.

Фундація ім. Івана Багряного є представником журналу „Універсум“, що виходить в Львові (редаґує Олег Романчук), та журналу „Бористен“ в Дніпропетровську (редаґує Фідель Сухоніс). Бажаючі передплатити „Універсум“ чи „Бористен“ (річна передплата кожного 50 дол.), можуть це зробити, прислявши чек на адресу Фундації.

Панахида в пам'ять жертв Голодомору

Наймолодші учасники відправи у Пармі.

Під час Панахиди в пам'ять жертв Голодомору.

ПАРМА, Огайо. – 20 травня біля Свято-Володимирського пам'ятника жертвам Голодомору 1932-33 років в Україні відбулася щорічна Панахида, яку відслужили священики Українського православного собору о. Іван Наконечний, о. Іван Міронко, о. Михайло Страпко та о. диякон Ігор Махлай. Служба супроводжувалась співом церковного хору під керівництвом Маркіяна Комічака. У короткій пам'ятній програмі взяли участь члени молодіжного відділу Української православної ліги, учні недільної школи та учні Школи українознавства ім. Тараса Шевченка.

Д-р Володимир Боднар

День батька в 42-му відділі ООЧСУ

ЛОНҐ-АЙЛЕНД, Ню-Йорк. – 42-ий відділ ООЧСУ має понад 70 членів, між якими є дуже багато молодих, в тому числі із „четвертої хвилі". Відділ доклав багато зусиль, щоб пригорнути їх до української громади, привести до зближення і взаємного пізнання і зрозуміння між громадою і новоприбулими. З таким наміром відділ ООЧСУ організовує різні зустрічі, між якими особливе місце займає свято з нагоди Дня батька, яке відділ влаштовує вже понад 15 років на посілості монастиря Отців-Василіян в Гленкові.

Цього року святкування Дня батька відбулося 17 червня. Воно розпочалося Службою Божою, яку відправив ігумен – о. Кирило Іщук, теплими словами підкресливши позитивну діяльність Відділу ООЧСУ і звертаючи особливу увагу на допомогу церквам, школам, сиротам в Україні і Польщі, підтримку української преси в Україні. Після Служби Божої голова відділу Дмитро Трояновський розповів про активність відділу.

Люди приїхали з родинами, з приятелями і сусідами. За українським звичаєм, були приготовлені столи з різноманітною їжею, напоями, яриною, овочами і солодким. Запах смажених м'яса і риби розносився по цілому терені, включно з пляжею над морем. Присутніх вітали Д. Трояновський і Леся Козій.

Приємною несподіванкою був виступ Народної артистки України Інеси Тимочко-Декайло, яка на скрипці чудово заграла ряд українських пісень, за що присутні нагородили її щедрими оплесками.

Було також розігрування пам'яток, яку провела Люба Мицьо і Ірена Трояновська. З копаного м'яча змагались українська команда „Ватра" з польською місцевою командою. Змагались також у відбиванку, шахи і карти. Всюди чулася українська музика і пісні з колекції члена відділу ООЧСУ Теодора Барняка.

Катерина Мицьо

На святі 42-го відділу ООЧСУ.

Фотовиставка „УПА – армія нескорених"

НЮ-ЙОРК.– У цьому році Україна й світове українство відзначатимуть 65-ту річницю створення УПА й 100-ліття від дня народження Головнокомандувача УПА Романа Шухевича (Тараса Чупринки). Для гідного відзначення цих річниць Центр дослідження визвольного руху приготував у Львові фотовиставку „УПА – армія нескорених", яка складається з 22 двометрових кольорових банерів, на яких розміщено біля 500 фотознімківв з життя і боїв УПА. Завданням виставки є донести до ширшого загалу правду про героїчну боротьбу з окупантами та добитись визнання владою ОУН і УПА на державному рівні.

Заходами Головної управи ООЧСУ відкриття виставки відбудеться 8 липня на Оселі СУМ в Еленвілі, Ню-Йорк. До кінця цього року плянується показати виставку в усіх більших місцях українських поселень в Америці. Другий комплект банерів призначений для ООН, державних установ, університетів та публічних бібліотек.

Запланована акція вимагатиме багато зусиль, тому Координаційний комітет ГУ ООЧСУ звертається до всіх відділів з проханням заплянувати час і приміщення, де має відбутися виставка. В громадах, де не має відділів ООЧСУ чи УККА, просимо зацікавлених людей звертатись до комітету за призначенням дати виставки на число: (973) 779-4063 або електронною поштою: jburtyk33@optonline.net.

Михайло Козюпа,
голова ООЧСУ

SUMMER CAMPS AT SOYUZIVKA!

TENNIS CAMP AGES 10-18

Intensive two weeks instruction and competitive play directed by George Sawchak. Limited to 45 participants.
Weeks: June 24– July 6, 2007
$670 UNA Members
$720 Non UNA Members

EXPLORATION DAY CAMP AGES 7-10

Six hours of fun-filled activities in this day camp, which focuses on the outdoors.
Session 1: June 25– June 29, 2007
Session 2: July 2– July 6, 2007
$100/per week or $25/per day

PLAST CAMP-TABIR PTASHAT

A Plast day camp held at Soyuzivka. Please contact Plast for registration & Soyuzivka for room bookings.
Session 1: June 24– July 1, 2007
Session 2: July 1– July 8, 2007

ROMA PRYMA BOHACHEVSKY UKRAINIAN DANCE WORKSHOP AGES 16 AND UP

For over 30 years, Workshop has been a popular summer dance program and this year it will be held at Soyuzivka! Continuing her mom's legacy, this workshop will be directed by Ania Bohachevsky-Lonkevych. Campers hard work will be highlighted at our Ukrainian Film & Cultural Festival weekend.
Session : July 1– July 15, 2007
$910- UNA Members
$960- Non UNA Members

UKRAINIAN HERITAGE DAY CAMP AGES 4-10

Formerly known as Chemney Camp, this day camp exposes kids to their Ukrainian heritage through daily activities such as dance, song, crafts and games. Price includes tee-shirt & daily lunch. This year's camp is extended to ages 7-10, for those kids not yet ready for an overnight experience.
Session 1: July 15– July 20, 2007
Session 2: July 22– July 27, 2007
$150 Per Camper
$190 if not an overnight guest

DISCOVERY CAMP AGES 8-15

Calling all nature lovers for this sleepover camp filled with hiking, swimming, scuba, organized sports, & bonfires .
Week: July 15– July 21, 2007
$400 UNA Members
$450 Non UNA Members

SCUBA DIVING COURSE AGES 12-ADULTS

One week course will complete academic, confined water and open water requirements for PADI open water certification. Classes given by George Hanushevsky, scuba-diver instructor.
Pre registration is required.
Week 1 : July 15– July 21, 2007
Week 2 : July 22– July 28, 2007
$400 for Course, $120 Deposit Required, All fees payable to George Hanushevsky

UKRAINIAN "SITCH" SPORTS CAMP AGES 6-18

This is the 38th Annual Ukrainian "SITCH" Sports Camp run by the Ukrainian Sitch Sports School. This camp will focus on soccer, tennis, volleyball & swimming and is perfect for any sports enthusiast. Registration for this camp is done directly by contacting Marika Bokalo at (908) 851-0617.
Session 1: July 22– July 28, 2007
Session 2: July 29– August 4, 2007
$350 Per Camper
$150 for Day Campers

ROMA PRYMA BOHACHEVSKY UKRAINIAN DANCE CAMP AGES 8-16

Directed by Ania Bohachevsky-Lonkevych (daughter of Roma Pryma Bohachevsky). Expert instruction for beginning, intermediate and advanced dancers. The camps will end with a grand recital- always a summer highlight!
Session 1: July 22– August 4, 2007
Session 2: August 5– 18, 2007
$910- UNA Members
$960- Non UNA Members

A $75 deposit is required to register a child into camp (For Sitch camp- register directly with Sitch Sports School. For Plast camp– register directly with Plast) For more information & for camp applications call: (845) 626-5641 or check out our website at: www.Soyuzivka.com

Soyuzivka Heritage Center • POBox 529 • 216 Foordmore Road • Kerhonkson, NY 12446 • (845) 626-5641
www.Soyuzivka.com

Тридцять років на службі українських інтересів

ЧИКАҐО. – 14 червня у приміщенні Українського культурного осередку можна було побачити представників майже усіх громадських організацій. Цього вечора тут відбулася щорічна зустріч громадськости з керівництвом Української національної інформаційної служби (УНІС), яка представляє інтереси українців в органах державної влади у столиці країни – Вашінґтоні.

Разом з керівником цієї інформаційної служби, а заодно й головою Українського Конгресового Комітету Америки (УККА) Михайлом Савковим мол. до Чикаґо завітав колишній Посол США в Україні Джон Гербст.

Присутність таких поважних гостей свідчила про те, що українське питання у Вашінґтоні як ніколи актуальне, Українська Національна Інформаційна Служба була створена 30 років тому групою свідомих українців Чикаґо. До її складу увійшли Орест Бараник, Володимир Братків, Іван Деркач, Роман Кобилецький, Роман Юліян Куляс, Нестор Попович та Микола Сенчишак. З часом УНІС стала всеамериканською українською організацією, що постійно дбає про наші справу та відстоює українські інтереси у Вашінґтоні.

Відкриваючи вечір, Н. Попович подякував Українсько-американській федеральній кредитній спілці „Самопоміч" та Фундації „Спадщина" за щорічні щедрі пожертви на користь УНІС та зазначив, що провід цих інституцій проводить послідовну політику, спрямовану на розбудову української громади, на полегшення життя її членів та покращення добробуту кожного.

М. Савків подякував гостинним господарям за чудову організацію вечора та висловив вдячність фінансовим спонзорам УНІС, без допомоги яких було б надзвичайно важко проводити таку необхідну та важливу працю, котра підпорядкована утвердженню демократичних процесів в Україні та представленні позиції українців США в американському суспільстві.

Після виступу М. Савків вичерпно відповів на запитання присутніх, які стосувалися підтримки УНІС українськими громадськими організаціями США, вшанування пам'яті жертв Голодомору 1932-33 років у його 75-ту річницю та переліку інших актуальних питань сьогодення української діяспори.

Ведучий вечора Н. Попович запросив до слова Дж. Гербста, який перебував на посаді Посла США в Україні з вересня 2003 року до травня 2006 року. Час його перебування на дипломатичній роботі в Україні припав на буремний період президентської виборчої кампанії кінця 2004 року. Саме йому доводилося бути безпосереднім учасником різноманітних перемовин між сторонами виборчого конфлікту та разом з іншими міжнародними посередниками брати участь у розв'язанні складних політичних питань, що вимагали негайного вирішення.

У своєму виступі Посол Дж. Гербст охарактеризував Україну та її народ в контексті української історії, починаючи від епохи Княжої доби. Він на підставі конкретних фактів довів, що політичні процеси, які відбуваються в сучасній Україні, беруть свої витоки у далекому минулому.

Дж. Гербст зазначив, що, незважаючи на сучасний хаос в українській політиці, Україна все ж, як держава, економічно зростає. Це вселяє оптимізм та надію на те, що протягом наступних років Україна заявить про себе на повний голос.

Генеральний консул України в Чикаґо Василь Корзаченко, привітавши присутніх у залі та організаторів вечора, відзначив, що присутність Посла Дж. Гербста ще раз засвідчує важливе значення УНІС для української громади США зокрема та України загалом, у вирішенні українських справ в американському уряді та суспільстві. Генеральний консул України висловив впевненість, що у підсумку усі політичні процеси виведуть народ на правильний шлях та покращать його добробут.

На закінчення вечора Н. Попович від імені організаторів ще раз подякував усім за увагу та підтримку УНІС та запевнив, що її провідники й надалі працюватимуть в інтересах України та нашої громади на теренах Сполучених Штатах Америки.

Володимир Павелчак

Нестор Попович

Михайло Савків мол.
Фото: Нестор Возний

Українська Євангельська церква

закликає:

Вивчайте Біблію, живіть за Словом Божим!

На пожертви нашої громади щотижня на цьому місці ми стисло розповідаємо про кожну з 66 книг Біблії.

51. Книга Рут: слухняна невістка

Коли в Ізраїлі стався великий голод, Елімелех з дружиною Ноомі і двома синами перейшов з Вифлеєму на моавські поля, де був добрий врожай. Сини одружилися з моавитянками Орпою і Рут. Це було порушенням Божого наказу, і усі три чоловіки впродовж десяти років повмирали. Залишилася Ноомі з невістками. В Ізраїлі знову стало добре з хлібом і Ноомі вирішила повернутися, а невісткам порадила залишитися з їхнім народом, бо вони були ще молоді і могли вдруге вийти заміж. Орпа залишилася, а Рут пішла з свекрухою до Вифлеєму, бо визнала: „Бог твій – мій Бог. Тільки смерть розлучить мене з тобою". У Віфлеємі обидві бідували, і Рут пішла збрати колоски за жниварями, бо юдейський закон дозволяв бідним таке збирання. Збирала вона на полі Боаза – родича покійного Елімелеха. І Боаз зі співчуття до молодої вдови і вдячности за добре ставлення до свекрухи наказав жниварям залишати на полі більше колосків, а Рут запросив їсти і пити з його жниварями.

Запрошуємо Вас до Української Євангельської церкви в місті Юніоні, Н. Дж. У нашій церкві проводяться Божі Служби: щонеділі – о 10:30 ранку, а також щосереди –о 7-ій години вечора. Кожної неділі, о 9:30, діють школи з вивчення Біблії – для дорослих і дітей. Щосереди, о 5-ій вечора, проводиться роздавання харчів для потребуючих. Наша адреса: 2208 Stanley Terrace, Union, NJ 07083. На цю адресу можна надсилати запитання з приводу прочитаних переказів Біблії. Телефон: (908) 686-8171. Електронна пошта: ueag@verizon.net

Пастор **Володимир Цебуля**
Тел.: (908) 591-0800

Писанка – символ України

Створити гльобальну базу даних писанкарського мистецтва вирішили учасники III Всесвітнього з'їзду писанкарів, який відбувся у Космачі 30 квітня – 1 травня 2007 року в рамках фестивалю етноеволюції „Великдень у Космачі".

Президія з'їзду.

Космацьке весілля Василя Рошкалюка і Ольги Юряк збіглося в часі з фестивалем і з'їздом писанкарів.

Роксоляна Загайська, Юрій Атаманюк

КОСМАЧ, Івано-Франківська обл. – Мальовниче карпатське село Космач вирувало від великої кількости гостей, які з'їхалися на мандрівний фестиваль традиційного українського мистецтва. Хоча Великдень давно минув, для космачан він продовжився у святкуваннях в рамках фестивалю.

Голова сільської ради Дмитро Пожоджук, незважаючи на зайнятість, зумів під час фестивалю організувати III Всесвітній з'їзд писанкарів, на який з'їхалися писанкарі з усіх куточків України, а також з багатьох інших країн.

Першого дня зібралося багато делеґатів за столами, викладеними у формі величезної писанки. Такого ж кольору були верети на столах. Незмінний голова Організаційного комітету всіх з'їздів писанкарів Д. Пожоджук запрошував до привітання гостей: професора Пряшівського університету Миколу Мушинку; заслуженого працівника культури, доцента Прикарпатського університету Петра Арсенича; етнографа, старшого наукового співробітника Музею народної архітектури і побуту НАН України Романну Кобальчинську; Народну артистку України Ніну Матвієнко та співачку Росаву; писанкарів з різних куточків України, а також Народний ансамбль пісні і танцю села Космача.

Голова Косівської районної адміністрації Михайло Цьок, привітавши учасників, висловив надію, що цей фестиваль дасть поштовх до туристичного розвою краю.

Олег Іванусів з Канади розповів, що українці Канади зробили там писанку індустрією. В Канаді є люди, які пишуть писанки цілий рік.

На з'їзд прибув фотограф з Франції Юрій Білак, який уже три роки подорожує Україною. Його батьки – вихідці з Гуцульщини, у далекій Франції зберегли цей прекрасний вид українського мистецтва.

Від імени української діяспори США делеґатів з'їзду привітала Роксоляна Тим'як-Лончина. Вона зазначила, що має вдома велику колекцію писанок. Коли ходила до школи, то її товариші-американці дуже цікавилися писанками і просили навчити писати писанки на Великдень.

М. Мушинка зі Словаччини повідомив, що на Пряшівщині щороку організовують подібні з'їзди писанкарів. Мають у себе Музей української культури, де є найбільша кількість писанок.

Д. Пожоджук з жалем констатував, що від попереднього з'їзду, який відбувся п'ять років тому у Коломиї, багато кого вже нема серед нас, зокрема писанкарів Тараса Городецького з Червонограду і Аксентія Якібчука з Буковини, і попросив вшанувати їх пам'ять хвилиною мовчання.

З привітальним словом також виступили: Марія Гоцуляк з Кам'янця-Подільського, кандидат філологічних наук, член НТШ Михайло Чорнописький зі Львова, Зоя Стащук з Києва, Зеновія Шульга з Львівської академії мистецтв, Тетяна Коновал з Луганщини, Наталя Бабенко із Запоріжжя, автор підручника з писанкарства Марія Иванишин зі Львова, Романна Кобальчинська з Києва, директор фестивалю Валерій Гладунець. На завершення урочистої частини писанкарка зі Львова Роксоляна Загайська прочитала вірш про писанку. Відома співачка Росава заспівала кілька фолкльорних пісень. Вона призналася присутнім, що не з книжок, не з телебачення, а з Космача почалася її творчість. Фолкльорний гурт Народного дому Космача заспівав „Космацьку перепілоньку".

Потім було пишне відкриття фестивалю на великій сцені за школою, де Н. Матвієнко чудовою піснею „Ой, роду наш красний" об'єднала гостей свята. На сцені делеґація від Львівської академії мистецтв

(Закінчення на стор. 27)

Народний ансамбль пісні і танцю „Писанка" зі Львова.

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Українська душа скрипки Остапа Шутка

Зліва: Володимир Єфимов, Остап і Ольга Шутки.

ДНІПРОПЕТРОВСЬК. – 12 червня у залі Будинку вчених я пригадав, що саме тут років 40 тому грав на віолончелі майбутній маестро світової слави Мстислав Ростропович. Тоді я вперше побачив людину в стані музичного трансу. Тепер побоювався, аби спогад про мій тодішній дотик до Великого мистецтва не затьмарив сприйняття творчого гурту Остапа Шутка.

Інструментальний гурт „У-trio” було створено 2001 року. Чому така дивна його назва? Сам О. Шутко розшифровує так: „Зазначено три кириличні літери „У”, тобто наш гурт: український, унікальний та універсальний”. Чому український, зрозуміло (до речі, О. Шутка в Европі називають „Скрипка України”); унікальний – тому що виконує переважно ті твори композиторів, які зазвичай не виконують інші оркестри; а от універсальний, бо під час концерту на сцені може грати хтось один із виконавців, можуть грати дуетом у будь-якій сполуці, а то й усе тріо; відповідно і репертуар у них підібрано.

Мета колективу – популяризувати найкращі інструментальні твори найкращих композиторів світу різних часів, починаючи від тих, що написані 200 і більше років тому, і закінчуючи найсучаснішими, навіть джазовими п’єсами нинішніх українських композиторів.

Гурт має постійний склад: О. Шутко – скрипка, Ольга Шутко (дружина Остапа) – віолончель, Наталія Толмачова – рояль.

Колектив успішно концертує як в Україні, так і за кордоном – щороку відбувається близько 100 концертів. Набули великої популярности знамениті „Музичні вечори О. Шутка”, які часто є симбіозом музичної виконавчої та освітянської діяльности, бо О. Шутко – високоосвічена людина (хоч має лише 31 рік), і добре володіє українським словом. Щоразу, між виконанням музичних творів, він розповідає про наступний твір, особливості його створення, про композитора.

У Дніпропетровську гурт вже не вперше, свого часу вони запрошували до участі в своїх концертах австрійських, японських та американських музикантів. До речі, О. Шутко знайомий із відомим диригентом США, українцем за походженням скрипалем Адріяном Бриттаном, про якого „Свобода” докладно розповідала (чч. 45 за 2006 рік, 11 та 16 ц. р.), коли він поставив на сцені Оперного театру в Дніпропетровську дві опери Пучіні.

О. Шутко походить із знаменитої львівської родини скрипалів, почав грати з шести років, музичну освіту здобув у Львові, потім вдосконалював майстерність у Лондоні та у Національній музичній академії України.

У репертуарі нинішнього концерту були, в основному, твори, які увійшли до нового CD-диску: це „Патетичне тріо” Михайла Глінки, „Арія” Йогана-Себастьяна Баха, „Гумореска” Антоніна Дворжака, „Обертас” Генріка Венявського, п’єса „Невдале побачення” Олександра Цфасмана – росіянина українсько-польського походження, німця, чеха, поляка, еврея. Кульмінацією концерту була „Мелодія” українця Мирослава Скорика. Перед виконанням О. Шутко повідомив присутнім, що цю чудову мелодію М. Скорик подарував народові України. Так музичний гурт О. Шутка дослуховується до поради Тараса Шевченка – і чужому навчатися, і свого не цуратися.

Подружжя Шутків, подорожуючи Україною, частенько бере з собою на концерти двох своїх діточок (нині їм чотири та два рочки), – так починають набувати музичної культури продовжувачі династії.

Володимир Єфимов

Збігнєв Бжезинський..

(Закінчення зі стор. 5)

які свідчать про наявність в Україні того, що можна назвати вищою або загальнодемократичною політичною культурою. Попри усі суперечки між Ющенком, Януковичем та Тимошенко, і попри те, що люди ночують у наметах в центрі Києва, не трапилось нічого такого, щоб нагадувало б про те, що відбувалось у Москві під час криз часів Єльцина, Горбачова та інших.

– Що, на вашу думку, належить зробити для подолання поділів мож Сходом і Заходом України?

– Можливо, найважливішим є крок, який не треба робити – тобто, я не думаю що мовне питання має роздмухуватися до меж національного конфлікту. Україна має державну мову, але на побутовому рівні люди говорять російською чи українською, і багато хто вільно володіє обома мовами. Я думаю, це – реальність, яка може змінитися з часом, а може й ні. Існує кілька країн, де більш ніж одна мова використовується на соціяльно значимому рівні – Бельгія, Швайцарія, Канада, Індія. Мовне питання не повинно перетворюватися на велетенську проблему, бо це може призвести до емоційних реакцій, які отруюють політичну атмосферу країни.

– В багатьох колах Ви вважаєтесь другом України. Як виникло це дружнє ставлення?

– Мені подобається Україна і я щасливий бачити її незалежною. Це допомагає створювати кращу Европу, яка поступово простягається до Евразії, як я і казав раніше. Можливо, ролю відіграв батьківський вплив. Я народився в Польщі і хоч жив там лише три роки, мій батько воював за польську незалежність, але водночас він воював і проти українців в місті, котре він називав „Львув" і котре українці називають Львів – місті, якого я є почесним громадянином. Коли я отримував це почесне громадянство, я розповів українцям, що це місто, де мій батько воював проти українців. Недалеко від Ратуші, де я отримував це високе визнання, мій батько бився з українцями за контролю над центральною залізничною станцією Львова. І я сказав їм, що коли я зростав, мій батько розповідав про той конфлікт між поляками та українцями як про безглуздий, братовбивчий конфлікт, який в результаті позбавив обидва народи незалежності. Можливо, все те вплинуло на моє мислення, і мені завжди подобалося відвідувати Україну, мені подобаються українці. Також подобаються деякі українські політики. Я навіть думаю, що серед них є дуже привабливі. Існує багато причин, чому мені подобається Україна.

– Ви вірите, що Україна досягне успіху?

– Не маю у цьому жодних сумнівів.

Чи в Києві буде вулиця Романа Шухевича?

КИЇВ. – Київська міська організація Всеукраїнського об'єднання „Свобода", а також інші національно-патріотичні організації звернулись до голови Київської міської державної адміністрації Леоніда Черновецького з пропозицією перейменувати вулицю, названу ім'ям московського комуністичного діяча Вацлава Воровського, на вулицю імені Головного командира УПА, генерал-хорунжого Романа Шухевича (Тараса Чупринки).

Зазначене перейменування має відбутися відповідно до указу Президента України „Про відзначення 100-річчя від дня народження Романа Шухевича" від 16 травня 2007 року.

Прес-служба об'єднання „Свобода"

НОВІ ВИДАННЯ

Альбом вокальних творів О. Бобикевича на вірші Шевченка

Вийшов друком довгоочікуваний альбом вокальних творів Остапа Бобикевича на вірші Тараса Шевченка. Це – посібник з педагогічного репертуару з курсу „Концертмайстерський кляс (фортепіяно)", рекомендований Міністерством освіти і науки України для студентів вищих навчальних закладів. Редактор-упорядник і автор вступної статті – Уляна Молчко (Дрогобич, „Посвіт", 2007, 88 ст.) У альбомі 14 композицій для баритону, тенора, сопрано, альта, мецосопрано.

О. Бобикевич народився 4 вересня 1889 року в селі Слобода коло Болехова на Бойківщині, де його батько о. Олекса був священиком, „народовцем", громадським діячем і письменником. У 2000 році вийшла у Стрию у видавництві „Каменяр" книжка його творів-віршів, оповідань і споминів під редакцією Марії Ващишин. Мати Остапа була сестрою відомого композитора о. Остапа Нижанківського, замордованого поляками в 1919 році. По своїх предках Остап успадкував талант до музики. Вже як гімназист він був акомпаніятором стрийського „Бояна", яким саме дириґував його дядько о. О. Нижанківський.

Після закінчення гімназії О. Бобикевич виїхав, за порадою родини, на студії з лісівництва до Відня, бо з музики важко було тоді вижити, як це було з його свояком, композитором Денисом Січинським, який заробляв на життя як сільський дириґент.

У Відні удосконалював О. Бобикевич гру на фортепіяні. Повернувшись по війні до Львова, став державним урядником, а рівночасно акомпаніятором львівського „Бояна". Із скрипалем Євгеном Перфецьким провів ряд концертів в усіх більших містах Галичини. Першою піснею у 1920 році була пісня до слів В. Щурата „Червоні маки", яку виконав при акомпаніяменті О. Бобикевича оперовий співак Клим Чічка-Андрієнко у Львові в 1924 році. Польська влада перевела О. Бобикевича до центральної Польщі, де, працюючи близько Варшави, він брав лекції з композиції у професора варшавської консерваторії Рутковського. На замовлення польських співаків написав музику до поезій визначних польських поетів – Адама Асника, Казімежа Тетмаєра, Штаффа, Кремера і Васьковського, здобувши прихильну критику. У Варшаві вийшла перша збірка композицій „Мої пісні" під псевдом Ореста Тирси.

Після 1944 року осів в Мюнхені, де працював як професор УТГІ, а у вільний час був акомпаніятором на різних громадських імпрезах. В Мюнхені багато компонує. Музична спадщина О. Бобикевича нараховує близько 120 творів – вокальних, хорових і фортепіянових, з них найбільш відомі „Українська рапсодія", „Жалобний марш", „Баляда". Його улюбленими поетами, на твори яких писав музику, були Тарас Шевченко, Іван Франко, Леся Українка, Олександер Олесь, Петро Карманський та його сучасники.

У 1954 році стараннями „Фонду української культури" ім. Сергія Єфремова в Мюнхені вийшла друком (вперше на еміґрації) збірка 15 його пісень. Заходами Німецько-українського товариства і „Дому зустрічей" 15 січня 1965 року відбувся в Мюнхені з нагоди 75-ліття композитора концерт з виступом трьох солістів.

О. Бобикевич помер по короткій недузі 23 липня 1970 року в Мюнхені, де й похований.

Остап Бобикевич

Рукописи його творів зберігаються в Українсько-канадському архіві в Едмонтоні, а фотокопії – в архіві Українського католицького університету в Римі. Про творчість О. Бобикевича написав з нагоди 80-ліття композитора в музичному журналі „Вісті", що виходив в Мінеаполіс, музиколог проф. Осип Залеський наступне: „Під оглядом музичного стилю О. Бобикевич являється немов епігоном західньо-українських композиторів на переломі XIX–XX ст. (Денис Січинський, Ярослав Лопатинський, О. Нижанківський). Його пісні настроєві, мелодійні, з гарним фортепіяновим супроводом, що вказує на вправну руку піяніста. Його твори радо виконують співаки, радо й слухає їх публіка".

Щира подяка доцентові Дрогобицького педагогічного університету ім. Івана Франка У. Молчко за її фахову аналізу творів у вступній розвідці „Вокальна Шевченкіяна Остапа Бобикевича" та за видання цього першого збірника композитора в Україні. Рецензували видання Любов Кияновська – доктор мистецтвознавства, професор Львівської музичної академії імені Миколи Лисенка, Ярослава Матюка – Заслужена артистка України, професор цієї ж академії, Олександра Німилович –доцент Дрогобицького педагогічного університету імені Івана Франка.

Богдан Шарко

Книжка про зв'язкову Шухевича – Галину Дидик

Цього року у видавництві „Гадяч" Полтавської области вийшов друком збірник праць на пошану та спомини зв'язкової Головного командира УПА (генерала Тараса Чупринки) – Галини Дидик (псевдо в підпіллі „Анна"), яку арештували органи НКВД 5 березня 1950 року у Білогорщі під Львовом.

Збірник має незвичайну, на перший погляд, назву „Зв'язкова генерала Галина Дидик: „..На жаль, і я жива...". Це фраза, якою „Анна" обмінялась зі своєю посестрою з боротьби „Катрусею" (Катериною Зарицькою-Сорокою) під час короткої їхньої зустрічі в одному зі слідчих ізоляторів МҐБ.

Г. Дидик була засуджена до 25 років тюрми, з яких відбула 21 (19 – у тюрмі, два – в таборі). У збірнику передруковані, зокрема, її спогади, записані в умовах більшовицького режиму мужніми львів'янками Надією Мудрою та Анною Садовською за рік до смерти Г. Дидик, яка померла 24 грудня 1979 року в Христинівці, на Черкащині (похована в Бережанах). За визначні заслуги у національно-визвольній боротьбі Г. Дидик нагороджена УГВР бронзовим та срібним Хрестами заслуги.

Збірник побачив світ у рік відзначення 100-річчя від дня народження Р. Шухевича (1907-1950) та 95-річчя від дня народження Г. Дидик (1912-1979). В книжці подано статті молодих українських науковців Лесі Онишко та Лесі Бондарук, витяги із збірника „Бережанська земля" й праць науковців Українського інституту військової історії Дмитра Вєдєнєєва та Генадія Биструхіна, матеріяли та світлини із архівно-слідчої справи Г. Дидик, надані Державним архівом СБУ.

На появу збірника відгукнулися: Василь Кук – голова наукового відділу Всеукраїнського Братства ОУН-УПА, останній головнокомандувач УПА, Любомир Полюга, активний учасник підпілля ОУН-УПА, особистий охоронець ген. Тараса Чупринки, який написав: „Галина Дидик – це моя провідниця. З її іменем зв'язана низка операцій, які я виконував".

Галина і Мирослав Левицькі: „Ми впевнені, що усі, кому пощастить прочитати книжку про зв'язкову генерала Шухевича, ніколи і за ніяких обставин не кричатимуть на майданах „ура", коли будуть ганьбити це ім'я.

Ярослава Заневчик, приятелька Г. Дидик: „Щиро вдячна за книжку про Галину Дидик. Галина – дуже дорога нам людина, і я рада, що тала книжка побачила світ. Я мала щастя познайомитись з нею, коли вона повернулася з тюрми і багато разів бувала у нашому домі".

Про умови придбання книжки можна дізнатися у її упорядника. Адреса: а/с 1, м. Лохвиця, Полтавська обл., 37200 Ukraine. Тел.-факс: (05356) 33982.

Олександер Панченко

Скульптор Ярослав Паладій: „З любов'ю до України...“

Виставка-експозиція „Життя і діяльність Ярослава Паладія“ (до 30-ліття від дня смерти мистця) діє у відділі „Буковинська діяспора“ Чернівецького краєзнавчого музею (м. Чернівці, вул. Й. Главки, 1а). Створення експозиції стало можливим завдяки матеріялам, надісланим дружиною скульптора Єлисаветою Паладій-Поритко, яка мешкає у Нью-Йорку.

Світлана Герегова,
доцент Чернівецького університету

На відкритті виставки, яке відбулося 25 січня, були присутні науковці Чернівецького краєзнавчого музею, працівники науково-методичного центру „Буковина“, студенти. Завідувач відділу Валерій Белінський ознайомив присутніх з інформацією про життєвий шлях та творчість Я. Паладія, доцент Світлана Герегова основну увагу приділила головній праці“ мистця – „Абетці з історії України“, відзначивши її унікальність, та наголосила на необхідності її перевидання в Україні.

Ярослав Паладій народився 21 квітня 1910 року в с. Кострижівка (Заставнівський р-н Чернівецької обл.). Історичні умови, в яких опинилася Буковина, змусила його навчатися в сільській школі з румунською мовою навчання. Продовжив навчання у ліцеї для хлопців ім. Григорія Гіка в м. Дорогой, який закінчив 1932 року, отримавши диплом бакалавра, де були вказані місце народження Я. Паладія (комуна Звіняче Чернівецького повіту Королівства Румунії), румунські громадянство та національність.

Після завершення військової служби Я. Паладій навчався в Академії Мистецтв у Букарешті. Зарекомендувавши себе здібним студентом, під керівництвом професора Мидрі майже самостійно створив великогабаритні барельєфи для оздоблення Королівської офіцерської Академії в Бухаресті та румунського павільйону на Всесвітній виставці у Нью-Йорку. Після закінчення Педагогічного університетського семінару (1939) та проходження практики за спеціяльністю „образотворче мистецтво та каліграфія“ протягом року працював учителем у комерційному ліцеї для хлопців. Проте із встановленням радянської влади на Буковині Я. Паладій, як чимало інших представників інтеліґенції краю, покинув рідну землю. Виїхавши до Німеччини, працював на порцеляновій фабриці у м. Карлсруе, через нестатки змушений був продавати свої картини.

При першій нагоді, 1942 року, Паладій повернувся на українські землі. Влаштувавшись на роботу вчителя малювання у промислово-торгівельній школі в Городенці, водночас займався оформленням декорацій для театру. Його дружина Люся, родом із Вижниці, працювала у цій школі інструктором. Через два роки родина Паладіїв перебралася до Австрії, де опинилася в українському таборі для переселенців Лексенфельд поблизу Зальцбургу. Я. Паладієві вдалося відкрити невеличку різьбярську майстерню, що додало йому творчих сил. У посвідченні члена Спілки українських науковців, літераторів і мистців, виданому Я. Паладієві 12 грудня 1947 року, крім фаху (скульптор і різьбяр), вказано національність – українець. Отже, нарешті він знову став українцем! А свідченням визнання його таланту стало прийняття його до австрійського Мистецького товариства „Кунст Ферайн“.

Наступний період життя й діяльности Я. Паладія пов'язаний зі Сполученими Штатами Америки, куди він разом з дружиною переїхав 1949 року. Оселившись в Нью-Йорку, багато працював, брав участь у виставках, які влаштовувало Об'єднання Українських Мистців Америки, був членом Літературного клюбу. Крім того, брав активну участь у роботі товариства Українського академічного козацтва „Чорноморе“ у Філядельфії, члени якого вважали його своїм Батьком, Української Буковинської громади в Нью-Йорку та інших громадських організаціях.

Проблеми матеріяльного характеру змушували займатися й більш прозаїчними справами, зокрема проєктуванням мережі міських водопроводів. Проте в далекому від України Гантері, де околиця так нагадувала природу рідних Карпат, творча майстерність давала йому можливість втілювати мрію в життя.

Свідчення цього – низка його робіт: чудовий проєкт пам'ятника великому Гетьманові Іванові Мазепі, що, на жаль, не знайшов втілення (його макет встановлено в Українській Православній Консисторії у Музеї в Бавнд-Бруку, як пам'ять жертвам Голодомору в Україні 1932–1933 рр.), „Князь Ігор“ (гіпсова горо-різьба, під бронзу), „В'їзд Б. Хмельницького до Києва“ (пірографіка з використанням картини буковинського художника Миколи Івасюка) та ін. За його проєктом було створено гуцульську церкву у м. Гантері (штат Нью-Йорк).

Напевно, розуміючи значення для України таких яскравих постатей як Митрополит Андрей Шептицький і Патріярх Йосип Сліпий, Я. Паладій створив технікою випалювання на липовій дошці (пірографіка) їхні портрети в натуральну величину. Роботи виконані з великою майстерністю: автор відчув і влучно передав властиві їм риси характеру та психологію образів. Ці портрети і проєкт Гантерської церкви

(Закінчення на стор. 23)

ТОЧКА ЗОРУ

Ще у справі фільму „Два в одному“

З великим здивуванням прочитав рецензію викладача-україніста Колюмбійського університету Юрія Шевчука на фільм „Два в одному“ (*„Свобода“, ч. 21, з 25 травня*). На мою скромну думку, краще було цю, з дозволу сказати, „творчість“ промовчати, ніж виносити на сторінки загальногромадської преси. На початку автор повідомляє, що у шостому міжнародному кінофестивалі „Трайбека“, який відбувався від 25 квітня до 5 травня, „вперше взяв участь український фільм „Два в одному“ режисера Кіри Муратової“. Не можу зрозуміти сенсу цих слів – „український фільм“, бо ні в його мові, ні в змісті не знаходжу відповідних ознак, що визначали б українськість цього фільму. Мова його – російська, ще Богу дякувати, що хоч з англійськими титрами. Чи, може, українськість має полягати в тому, що одну з головних ролей виконує колишній міністер культури України Богдан Ступка? У своєму виступі він назвав себе щасливим, „що Україна представляє видатного українського режисера К. Муратову...“. Українського – ні з сього, ні з того? Адже й сам автор рецензі Ю. Шевчук мимохідь зауважує, що К. Муратова „протягом понад 40 років життя і творчости в Україні загалом не помічала української культури“.

Назва – „Два в одному“ нічого не говорила про зміст фільму чи його провідну думку. Спонукали мене бути глядачем два арґументи: фірма Колюмбійського університету, тобто Ю. Шевчук як керівник курсу „Кіно і формування сучасної України“ в цьому університеті, і звичайно ж - участь у фільмі відомого українського актора Б. Ступки. Знамениту гру Б. Ступки я мав можливість побачити в експериментальному театрі „Ля Мама“, що на 4-ій вулиці в Ню-Йорку, а також у театрі „Міленіюм“ на Брайтоні, у виставі за п'єсою відомого єврейського письменника Шолом -Алейхема „Тев'є-молочник“, у якій Б. Ступка був неперевершний. Ці два чинники, себто Колюмбійський університет і Богдан Ступка, змусили, незважаючи на незручний час, пізню ніч, піти і побачити фільмове творивo „Два в одному“.

Щоб довідатися, у чому суть самої назви, треба просидіти фільм до кінця. Річ у тім, що один фільм складається з двох історій, які, до речі, не мають жадного спільного знаменика, – це самогубство і секс. Спокійно можна було додати ще одну історійку і було б три в одному. Здається мені, сама назва була камуфляжем, не більше.

Перед початком показу фільму виступив з коротким словом керівник театру, вітаючи не вельми численну авдиторію і бажаючи приємного вечора. Тоді до публіки вийшла група осіб на чолі з Богданом Ступкою і також проф. Ю. Шевчук. Чую український приємний тембр Б. Ступки, який говорить: „Я щасливий, що Україна представляє видатного українського режисера К. Муратову на такому престижному кінофестивалі, як „Трайбека“. Я теж щасливий, що знімався у цьому фільмі, що приїхав на фестиваль. Я б хотів побажати фільмові успіху і щасливого плавання по кінотеатрах світу“. Висловлені слова Б. Ступки передав в англійському перекладі Ю. Шевчук, авдиторія прийняла їх оплесками. Звичайно ж, і я приєднався до цих побажань.

Перша історія відкривалась ніби самогубством, перед глядачем серед блискучих декорацій висіли, як на різдвяній ялинці, різні предмети і серед них – лялька людини. Щойно пізніше виявилось, що це був самогубець. Все таки невідомо, чи він сам повісився, чи його повісили? Трудно окреслити, чи це була драма чи трагедія, пародія чи комедія: сюжет нагнітався не надто зрозумілими монологами різних, не зле дібраних персонажів, з лементом і плачем. У фабулу вплітається робітник сцени, який привласнив перстень вішальника, а другий робітник, з мотильком і з мітлою в руках, його підглянув. Він шантажував його за крадіжку, що привело до ще одної трагедії – убивства. Цей додатковий епізод відвернув увагу від центральної дії – самогубства. Історія закінчується пародійною появою на сцені міліції. У суматосі монологів припало і Б. Ступці кілька фраз. Ну і що?

А друге дійство у тому ж фільмі – це історія багатої людини, яка стала центральною фігурою кінорозповіді. Ролю багатія виконував Б. Ступка. Як можна було здогадатися, багатій був одруженим, але дружина його померла. Він залишився жити з дочкою. Стіни його кімнат прикрашали порнографічні експонати. З цього виливало, що нагoлос зроблено на секс. Згодом виявився вульгарний секс – і не тільки у словах...

Батько – „папа“ змушує дочку до статевих стосунків. „Папа“ безсоромно роздягає дочку, наказує їй робити все, що він бажає... Вимагає, щоб на сексуальні орґії дочка запросила свою коліжанку. А коли не буде виконувати його бажань, то, мовляв, він своє багатство запише на бібліотеку. Дочка виконує всі бажання „папи“, щоб успадкувати багатство.

На сцені відбуваються непристойності і відповідні діялоги – при дико-неприродному реготі коліжанки дочки. Демонструвались вульгарні речі. Не хотілося вірити, що головним їхнім виконавцем є Б. Ступка, який на початку фільму бажав „...щасливого плавання по кінотеатрах світу“. Чи можна цьому блюзнірству бажати успіху? Чимало осіб не могли цього „твору“ сприймати, залишили залю. Я ж набрався терпіння і вирішив додивитися до кінця. Але на обговорення сили вже не вистачило...

Читаючи розповідь Ю. Шевчука про „Два в одному“, поза деякими нятяками, для пересічного читача, який не бачив цього фільму, все виглядало ніби нормально. На жаль, насправді було інакше. Розумію, Ю. Шевчук не міг інакше написати, бо ж він цей фільм рекомендував, але щоб хоч якось себе від цього дистанціювати, все ж робить деякі застереження: мовляв, „це фільм не для широкого глядача“. А далі пише: „...Це дарунок для інтелектуальних снобів...“. На цьому показі не завважив я інтелектуальних снобів, але якщо вони там були, то чи справді так низько впали? Адже фільм не мав нічого спільного з інтелектуалізмом, це був не просто творчий неуспіх – це була вульгарщина. І неможливо було зрозуміти, в чому ж полягає таке велике „щастя“ Б. Ступки, який представляв „видатного українського режисера К. Муратову“. Невже в тому, що К. Муратова змусила Б. Ступку скинути штани?...

Ю. Шевчук у своїй статті зізнається, для нього не було несподіванкою, що фільм, про який іде мова, не одержав жодної нагороди. Але яким чином він потрапив на кінофестиваль? Богу дякувати, організатори „Трайбеки“ побачили, що фільм „Два в одному“ перебуває не на рівні сучасної кіноматографії. Жаль, що обидва чиники, на котрі я попередньо так покладався, – себто Колюмбійський університет і провідний український актор Б. Ступка – не виправдали моїх сподівань, а навпаки – розчарували. Та й гра Б. Ступки у фільмі „Два в одному“ – це не акторський здобуток, а жалюгідний нонсенс.

Микола Галів

МАЛЬОВНИЧА УКРАЇНА

Дивосвіт печер Тернопільщини

Тернопільщина є справжньою оазою і для вибагливого мандрівника, і для туриста-початківця. Тут налічується 34 замки, 25 водоспадів, один з найдовших в Європі річкових каньйонів та понад 100 печер!

Власне, останні роблять Тернопільську область унікальною на туристичній мапі світу. Науковці стверджують, що ніде ще не відкрито інших подібних великих горизонтальних гіпсових печер з особливою будовою.

Печери на території сучасної Тернопільщини утворилися 15-20 млн. років тому, коли внаслідок багатьох природних чинників відклались потужні нашарування гіпсів. З плином часу море міліло, і понад 10 млн. років тому ця територія стала суходолом, залишивши в своєму ложі потужні гіпсові товщі.

Далі упродовж тисячоліть унаслідок різних геологічних явищ утворились численні ходи, коридори, підземні озера. Саме ними тепер і мандрують туристи-спелеологи. Цікаво, що процес подальшого формування печер нині не припиняється! Разом з атмосферними водами, які проникають крізь шари вапняків, під землю заносяться карбонатні сполуки. Вони утворюють різні форми: сталактити, сталагміти, колони, куліси – всю ту підземну красу, яка так приваблює мандрівників.

У басейні річки Нічлави поблизу села Королівки розташована найбільша печера краю – „Оптимістична". Вона являє собою грандіозний лябіринт, який за довжиною не має собі рівних поміж печер в гіпсах. Нині загальна довжина розвіданих ходів складає понад 220 км. „Оптимістичну" занесено до Книги рекордів Ґінеса як найбільшу в світі лябіринтову печеру в гіпсах. Утім, покищо її таємниці доступні лише для досвідчених спелеологів.

За кілька кілометрів від „Оптимістичної", поблизу села Стрілківці, криється інша цікава печера – „Озерна". Періодично вона затоплюється, і тоді під землею виникає справжній шостий океан, кам'яними лябіринтами якого можна мандрувати на човнах чи пірнати в аквалангах.

Недосвідченому туристові краще почати з печери „Кришталевої", в селі Кривче, що за 15 км від міста Борщів. Її називають підземною перлиною Поділля. Туристичний пішохідний маршрут довжиною 2,800 метрів – електрифікований, а цікава екскурсія занурить вас у світ справжнього казкового підземелля. У контурах кристалів та кам'яних брил можна розгледіти обриси тварин, квітів, цікаві чудернацькі барельєфи.

В іншій печері неподалік Борщова під назвою „Вертеба" відкрито ориґінальний, навіть за світовими мірками, музей археології та трипільської культури. За величезну кількість знайдених на її території пам'яток „Вертебу" ще називають „Наддністрянською Помпеєю". Будова її не подібна до жодної іншої печери краю. Це просто величезна заля завдовжки і завширшки кількасот метрів, стеля якої „підперта" сотнями масивних кам'яних колон. У ній навіть без інструктора ніколи не заблукаєте.

А ось за справжнім екстремом варто вирушати до печери „Млинки", що на околицях села Залісся, за 25 км від Тернополя. Інструктори-провідники спорядять вас у комбінезони та захисні каски з ліхтариками. А потім ви постанете перед необхідністю... пролізти через дуже вузький карколомний хід. І так увесь годинний маршрут – то на животі, то на спині, просовуючи у вузькі ходи то руку, то ногу, а потім уже все тіло. Підземне царство сповнене красивих різнокольорових кристалів – червоних, білих і чорних... Ця спелеоподорож – тільки для людей з міцними нервами і здоров'ям.

Організувати екскурсії до печер можна самотужки. Та все ж краще довіритись досвідченому туроператору, який потурбується про весь маршрут. Одноденний індивідуальний або груповий тур, під час якого мандрівник відвідає три-чотири печери, коштуватиме від 30 до 45 дол. США (з вхідними квитками) на особу. У цю вартість входить проїзд, медичне страхування, дворазове харчування, організаційні та екскурсійні послуги. Ціна вхідного квитка до печери, якщо це не включено в турпакет, складає від 1 до 6 дол. США залежно від довжини і складности маршруту в печері. Туристові краще взяти з собою теплу куртку, два комплекти спортивного одягу, спортивне взуття, плащ-дощовик, кепку та сонцезахисні окуляри, металеве горнятко, ложку та кип'ятильник.

У готельно-розважальному комплексі „Аліґатор" в центрі Тернополя покій коштує приблизно від 50 дол. за добу зі сніданком. А ось невеличкий готельчик в районному центрі попросить вп'ятеро дешевше, пропонуючи натомість втомленому туристові лише необхідний мінімум – чисту постіль та гарячу воду.

Щоправда, є в українського туризму одна проблема – це дороги, які залишають бажати кращого. Але можливі незручності компенсує щира українська гостинність, смачна національна кухня та справді незабутні маршрути.

За довідками можна звернутися в інтернет: www.oksamyt-kl.com.ua, на тел.: (380-352) 43-0923, 52-7048.

У тернопільских печерах.
Фото: О. Щербицький

Наталя Рудниченко

Туристичний маршрут „Дніпрові пороги"

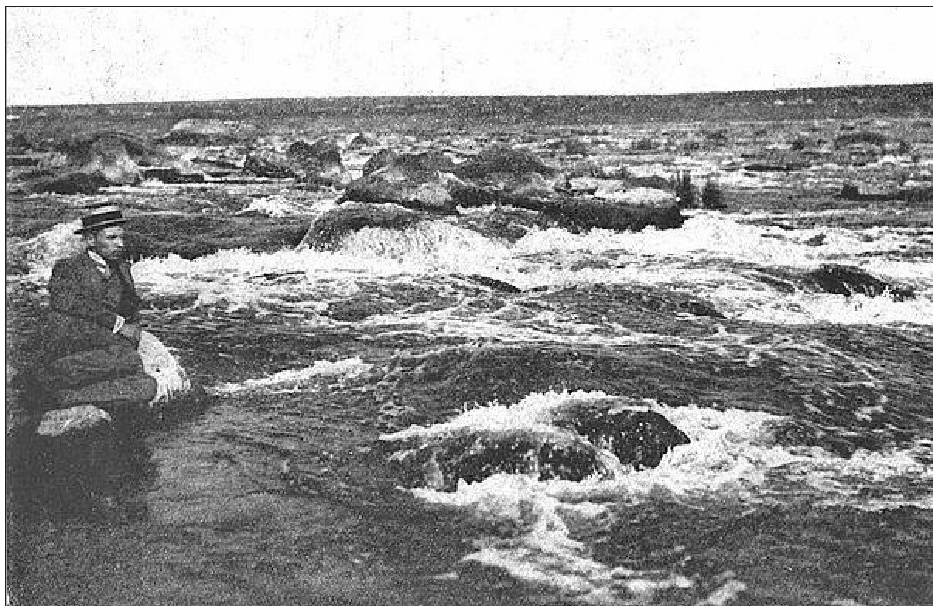
Човни на Дніпрі. Старовинна гравюра.
Ілюстрації з інтернет-сторінки „Енциклопедії українського козацтва"

Багато цікавих місць на плянеті. Деякі з них відомі всьому світові, приваблюють до себе тисячі людей, які прагнуть доторкнутися до леґендарних споруд, вдихнути насиченого пам'яттю віків повітря. Інші, не менш визначні місця ще чекають на своє визнання та занесення в туристичні каталоги.

Так, наприклад, велична ріка Ніл та старезні піраміди посеред пустелі – відомі навіть першоклясникам. Але не кожному відомий той цікавий факт, що наш рідний Дніпро тече назустріч африканському велетневі, в межах одних меридіянів. Географи, дивлячись на мапи, стверджують, що обриси берегів, звивини та повороти двох річок подібні між собою. Цей вражаючий збіг поки не розгаданий, але видатні розуми вже працюють в цьому напрямку. Хоча, зрозуміло, жодному українцеві не потрібні порівняння з іншими річками, щоб пишатися нашим величним Дніпром. Після довгого періоду забуття люди почали повертатися до своєї культури, відновлювати самобутність нації, використовувати мудрість поколінь для впевненого поступу.

Жителі Придніпров'я, одного з найбільш індустріяльно розвинутих реґіонів, як ніхто інший, потребують відпочинку від усе швидшого ритму життя. Тому останнім часом стають усе популярнішими маршрути по Дніпру. Туристичний маршрут „Дніпрові пороги" охоплює багато визначних і дуже цікавих місць. До початку XX століття пройти за цим маршрутом було б неможливо. Протягом 90 кілометрів чинили опір човнам дев'ять великих порогів та 60 кам'яних перепон. Після того, як Дніпро підперезали Запорізькою греблею, рівень води значно підвищився – пороги опинилися на

(Закінчення на стор. 23)

Поріг „Лоханський".

Туристичний...

(Закінчення зі стор. 22)

безпечній для човнів глибині. Але кам'яні скелі по берегах нагадують про бурхливий характер річки, що не пускала кораблі з Чорного моря вглиб України.

Пороги складаються з унікальних порід архейських гранітів, віком не менше чотирьох мільярдів років. Є ще тільки два місця на плянеті, де старовинні породи знаходяться на поверхні – це басейн річки Рось (до речі, теж притока Дніпра) та острів Гренляндія. Уявляєте, яку інформацію містить це каміння? Воно існує майже від народження плянети! І це тільки невелика частина чудес, які підготував маршрут „Дніпрові пороги". Починається все з Дніпропетровська, з Історичного музею, заснованого визнаним у світі вченим Дмитром Яворницьким. Перлина колекції, яким пишається не тільки Дніпропетровськ, але й уся Україна – унікальний Керносовський ідол. Це сакральне зображення одного з верховних божеств прадавніх арійських племен. За оцінками вчених, кам'яна скульптура народилася за 3,000 років до нашої ери. Крім цього, в музеї зберігаються 85 не менш давніх кам'яних статуй, мідно-кам'яної ери, створені скитами та тюрками. Це найбільша в Україні колекція кам'яних статуй (кам'яних баб).

Водна подорож, в рамках маршруту, починається на Монастирському острові, наразі центральному парку відпочинку жителів міста. Саме Монастирський острів став кінцевим пунктом північної подорожі одного з учнів Христа – апостола Андрія Первозваного. Також існує не менш цікава легенда, що на острові в IX столітті заховалися від негоди грецькі монахи з Константинополя. Місцинка так їм сподобалася, що на гостинній землі побудували монастир, який проіснував до татаро-монгольської навали. А в 957 році до монастиря завітала княгиня Ольга.

Після острова течія Дніпра плавно несе мандрівників повз рештки фортеці Старий Кодак, в якій жили лоцмани, що вправно переводили човни через пороги. Ця фортеця була також дуже міцним військовим укріпленням.

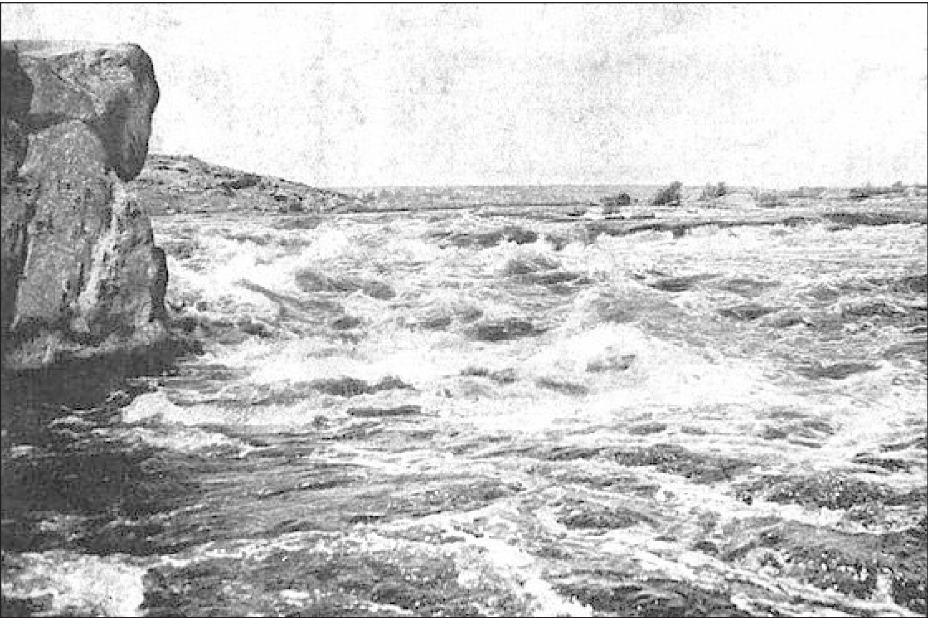
Пливучи Дніпром, далі мандрівники мають змогу побачити ще велику кількість мальовничих островів, і майже кожен пов'язаний з цікавими переказами. Наприклад, острів Перун відомий тим, що на ньому знайшов притулок останній слов'янський бог. Коли Русь долучалась до християнства, князь Володимир велів зібрати усіх ідолів докупи та кинути їх у річку. Дерев'яна статуя верховного бога Перуна, який повелівав громом та блискавками, прибилася до берега саме цього острова.

А далі – острів Хортиця. Цей клаптик землі колись був домом та фортецею для запорізьких козаків. Працівники місцевого музею дбайливо зберігають різноманітні свідоцтва життя легендарних героїв на цій землі.

Назва туру „Дніпрові пороги" з'явилися не випадково. Райони гранітних утворень зацікавили не тільки істориків, але й вчених, які займаються сучасними науками. Адже саме це місце має унікальні географічні, геологічні або енерґетичні властивості. За деякими гіпотезами, саме між Дніпропетровськом та Запоріжжям розташовано інформаційний полюс Землі, і на це вказує багато ознак. Так що це місце має не тільки багату історію і культуру, але і велике майбутнє!

За інформаціями звертатися до: Людмила Загоскіна, вул. Ливарна, 2-Б, м. Дніпропетровськ 49044, Ukraine. E-mail: nppsw@optima.com.ua

Людмила Загоскіна

Поріг „Ненаситець".

Скульптор ...

(Закінчення зі стор. 20)

автор передав в Український Інститут Америки (Ню-Йорк), за що особисто отримав подяку від Патріярха Йосипа Сліпого. Тепер вони зберігаються в Українському Патріяршому музеї в Римі.

Особливе місце серед робіт Я. Паландія займає „Абетка з історії України", яку сам скульптор вважав своєю найкращою роботою. Над „Абеткою" він працював три роки, скрупульозно продумуючи кожну із 33 літер-ілюстрацій, щоб „кожна літера нагадала малому й старому дорогий серцю образ рідної України". У якості матеріялу для оформлення літер він вибрав оспіваний в українських піснях, козацьких думах, переказах та легендах молодий дуб – улюблене дерево України, уособлення сили й міцності українського духу.

Про цей твір мистецтвознавець Михайла Островерхи писав: „У Я. Паладія буква – лиш мотив, засіб, щоб викликати у творчій уяві мистця цілі образи з українського життя, з історії України, Церкви, побуту...". Починається „Абетка...", як завжди, з літери „А", до якої автор вибрав тему „Архангел". Паладій вносить цікавий акцент, зображуючи на щиті Архангела український герб-тризуб, чим додає національного забарвлення. Деякі з літер, наприклад „Ф" – портрет Івана Франка та його твори: „Захар Беркут", „Мойсей", „Каменярі", об'єднані в єдину композицію, показують історію України через призму особи-творця в її історії. У цьому, без сумніву, проявився новаторський задум мистця. Кожна літера-картина – це завершений образ, виконаний з тонким естетизмом, образ, який автор створювавц серйозно, з фаховою відповідальністю та глибокою вдумливістю. Створюючи свою „Абетку...", Я. Паладій хотів донести до всіх українців, які опинились з певних причин за кордоном, дух рідної української землі через свою любов до України.

Унікальність „Абетки..." полягає ще й у віршованих підписах, які здійснив зачарований побаченими літерами-картинами поет Леонід Полтава. Його підписи чудово передають зміст і настрій кожної ілюстрації, створеної Я. Паладієм. Цей твір став шедевром у повному розумінні цього слова. „Абетка" з історії України" була видана 1973 року як ювілейне видання Наукового Товариства ім. Шевченка в серії Української Літературної Бібліотеки (том 10) і знайшла схвальні відгуки серед українців діяспори.

1994 року в Україні „Абетка"..." була перевидана (після того дружина Я. Паладія передала оригінали нотаток, малюнків та записи його роботи). Проте, на нашу думку, невеличкий формат книжки з безбарвним естетичним оформленням не відповідає замислу авторів оригінального твору. Наразі потреба перевидання в Україні унікальної „Абетки"..." із збереженням її оригінальности є нагальною, адже вона сприятиме поширенню національної ідеї серед молодшого покоління, яке є основою майбутньої інтелектуальної еліти української нації.

„Абетка..." була останньою великою працею мистця. 19 січня 1977 року після важкої хвороби Я. Паладій передчасно помер. Похований великий скульптор на українському православному хвинтарі Св. Андрія у Савт-Бавнд-Бруку (Ню-Джерзі). На пам'ятнику, відкритому 24 травня 1980 р., викарбовано прізвище „Паладій" літерами-картинами з його відомої „Абетки з історії України"...

Катерина Кричевська – лавреат нагороди Фонду Тараса Шевченка 2007 року

Жюрі нагороди Фонду Тараса Шевченка „В своїй хаті своя й правда, і сила, і воля" в складі правління Фонду, до якого входять відомі українські вчені, діячі культури, одностайно визначило лавреатом нагороди 2007 року, відому мисткиню Катерину Кричевську, яка проживає у США.

За дорученням лавреатки нагороду було вручено у Каневі, на Чернечій горі, на могилі Т. Шевченка заступникові директора Музею історії міста Києва Дмитрові Малакову.

Людмила Красицька,
голова жюрі, президент
Фонду Тараса Шевченка,
праправнучка поета

Ще одна професійна сила у Фініксі, Арізона.

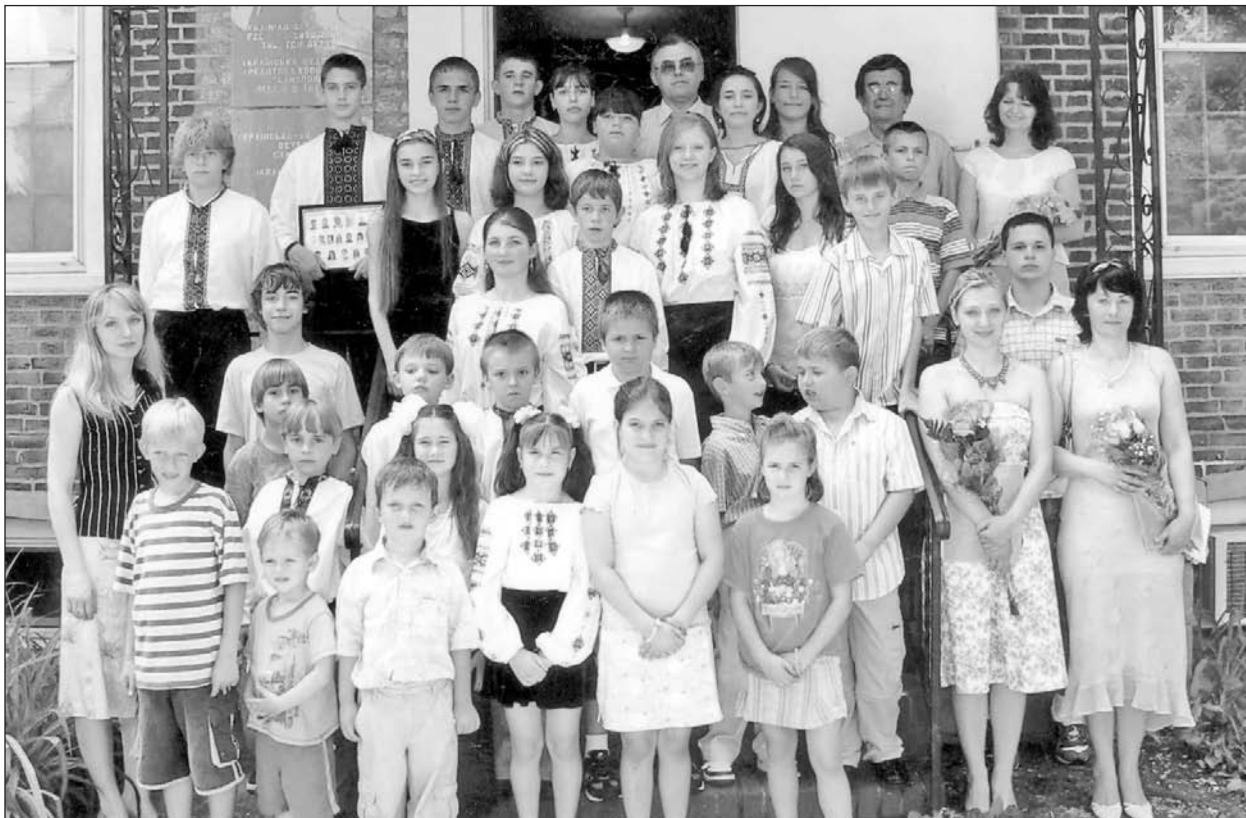
***Христя Тимчина** з Морських народилася 16 червня 1978 р. у Чикаґо, в родині Івана і Розалії Тимчинів. Після успішного закінчення народної католицької школи св. Миколая у Чикаґо, Христя з родиною переїхала до Фініксу, де поступила до української 8-річної школи, яку провадила Христя Бойко. Закінчила школу з відзначенням і тепер прекрасно володіє українською мовою.*

Середню освіту здобула у Sunnyslope High School у Фініксі. Відтак вступила до Bryman Medical School, де отримала ступінь бакалавра з „Biomedical Sciences". Медичну школу закінчила з успіхом. 1-го травня 2007 р. отримала титул Doctor of Osteopathic Medicine. Тепер працює лікарем и John C. Lincoln Hospital у Фініксі, Арізона.

Тож не тільки родина Христі і мама, яка допомогла морально і матеріяльно отримати лікарську професію, але також і ціла громада Фініксу поздоровляє та бажає д-р Христі Тимчині дальших успіхів у лікарській професії.

Ольга Сливка

Пролунав останній шкільний дзвінок

Учні і вчителі Школи українознавства в Трентоні.

Олеся Козак та Андрій Павлючик подали в Трентоні останній дзвінок.

ТРЕНТОН, Ню-Джерзі

2 червня в Українському народному домі українська громада відзначила закінчення першого навчального року в Школі українознавства. Ця школа колись діяла при Народному домі і відродилася у вересні 2006 року. Вивчати мову, літературу, культуру, історію та географію України прийшло 35 учнів. За перший рік успішно склали матуральні іспити п'ять випускників: Надія Пасинкова, котра склала всі кінцеві іспити на „відмінно", Ольга Шперун, Володимир Терещук, Микола Лупак та Андрій Павлючик.

Свято останнього дзвоника розпочав промовою директор школи Петро Терещук, який відзначив здобутки першого року, привітав випускників з успішним складанням матуральних іспитів та вручив їм дипломи. Зі словами настанови до випускників звернулися священик Греко-католицької церкви о. Іван та пастор Церкви євангельських християн-баптистів Овдій Хрипчук.

З теплими словами звернулася до випускників працівник кредитівки „Самопоміч" Оксана Микитин, яка передала юнакам та дівчатам грошові подарунки. Адміністрація школи та випускники висловили щиру подяку кредитівці за фінансову підтримку школи.

Світлана Христенко

ПАСЕЙК, Ню-Джерзі

В Школі українознавства відбулося свято останнього дзвоника: завершився ще один навчальний рік і цей день став святом для дітей, батьків, всієї української громади. Діти йшли до школи святково вдягнені і місцеві жителі, дивлячись на вишивані сорочки дітей, розуміли, що в них – свято.

Як і в минулі роки, свято почалось з того, що учні разом з вчителями і батьками зібрались в церкві св. Миколая, де о. Ігор провів для них урочистий Молебень, поздоровив учнів з закінченням навчального року, побажав влітку добре відпочити і у вересні знову сісти за лави.

Свято було продовжене в шкільній залі, де зібрались учні, вчителі, колишні випускники школи, батьки, гості. Його відкрили ведучі – учні дев'ятої кляси Наталя Подложнюк та Данило Тилявський. Вони надали слово директорові школи В. Кривоносові, який привітав присутніх з святом і відзначив, що українська школа в Пасейку завершила свій 55-ий навчальний рік. Протягом цих років школа готувала кадри для української громади.

Минулий навчальний рік був роком напруженої, наполегливої праці. В школі працювали 14 вчителів, навчалось 109 дітей. Завдяки наполегливій праці вчителів Н. Блаватської, Н. Біляковської, М. Вовк, Г. Жукевич, Г. Когут, В. Кривоніс, Н. Найди, М. Романко, Г. Семеняк, І. Стасенко, О. Стефак, Г. Шельпової, Л. Шкірпан, Ю. Яцикевича учні засвоїли програмний матеріял, про що свідчить нагородження великої групи учнів грамотами та відзначення подяками.

Серед тих, хто досяг кращих успіхів у навчанні, відзначено В. Вовк, М. Івахів, П. Гольдфельда, Л. Гольдфельд, В. Козинець, В. Коростіль, Н. Коростіль, Т. Куцап, Н. Міклоша, В. Міклоша, М. Міклоша, С. Мигалко, М. Мигалко, Д. Орос, М. Ороса, Х. Орос, Ю. Парфенюка, Ю. Попович, М. Сидорука, М. Сороку, С. Сороку, О. Тимків, Л. Павловську, Н. Чучвару та інших учнів. Протягом навчального року учні разом з учителями О. Стефак і Г. Семеняк підготували три художні виступи.

Директор школи подякував голові Батьківського комітету В. Табаці, членам комітету В. Федорчукові, Б. Домарадському, Л. Мигалко, Р. Пиндусу, П. Багрянівській, П. Рибчуку, всім іншим батькам за турботу про школу.

Заступник директора Г. Семеняк зачитала святковий наказ і кращим учням школи директор вручив грамоти, оголосив подяки.

Потім відбувся святковий концерт, підготовлений учнями школи. Глядачі слухали вірші та пісні про Україну, про маму і батька, про школу і мову. Особливо сподобались виступи М. Мигалко, яка прочитала вірш „Свята Україна", Т. Куцап – „Любіть Україну", В. Коростіль – „Рідна мова" (на слова В. Сосюри), учні С. Дмитрук, С. Домарадська, І. Клис, О. Корнят, М. Сорока, О. Пиндус виконали кілька українських пісень (особливо глядачам сподобалась жартівлива пісня „Грицю, Грицю, до роботи"). Учні третьої кляси виконали гуцульський танець. Добре були підготовлені учні шостої кляси, які виконали кілька українських пісень і серед них – „Як же нам жити в рідній землі".

Останнім акордом програми була пісня „Червона калина", де ще раз оспівано єдність всіх родин, всієї України.

Після завершення художньої програми учениця першої кляси Роксоляна Саламаха подала останній дзвоник в цьому навчальному році.

В. Висоцький

Випускники Школи українознавства в Трентоні.

ФІЛАТЕЛІЯ

Поштові марки червня

29 червня випущено поштову марку в пам'ять Головного командувача УПА Романа Шухевича (1907-1950) до 100-річчя від дня народження. Автор – Василь Василенко. А 8 червня надійшла в обіг марка цього ж художника на честь композитора Ігоря Стравінського (1882-1971). Обидві марки мають номінал 70 коп.

Зібрання колекціонерів прикрасять бльоки поштових марок, на яких відтворені породи котів (оформлення Лариси Мельник) і собак (автор – Тетяна Лазуренко). Бльоки надійшли в обіг 15 червня. На мініятюрах – американська короткошерста, канадський сфінкс, шотляндська висловуха, снов-шу, російська блакитна і сомалійська породи котів. Купити сьогодні в Україні елітне кошеня анітрохи не дешевше, аніж породисте щеня. Близько 300 дол. за маленький нявкаючий клубочок – ціна досить поширена. Поширена думка, що собака прив'язується до людини, а кішка – до дому. Проте кішка – найбільш волелюбна з приручених людиною тварин – залишається для багатьох предметом справжнього поклоніння. На міжнародній виставці Всесвітньої федерації котів, яка відбулася в Національному еколого-натуралістичному центрі Києва, було представлено 150 порід кішок. Найбільш рідкісними називалися канадський і донський сфінкси, британська короткошерста, шотляндська висловуха, червоний мармуровий кіт. Сфінкси – це голі, без шерсти кішки, особливо зручні для тих, хто має алерґію на шерсть. З великого розмаїття собак на марках показані породи – мопс, ірляндський сетер, аляскинський маламут, басет-гунд, бульмастиф, американський кокер-спанієль. В ультрафіолетових променях на марках світяться очі котів.

При нагоді вміщуємо зображення марок серії „Київ очима художників", випущених у травні. На мініятюрах відтворені картини Віталія Петровського „Ярославів Вал", Тетяни Кугай „Вуличка спогадів", Юлії Кузнецової „Прогулянка Києвом", Марії Лашкевич „Сніжить". З питань придбання нових українських марок можна звернутися у видавництво „Марка України" на адресу: Хрещатик, 22, Київ, 01001 Ukraine. Електронна адреса: stamp@stamp.kiev.ua.

Л. Хм.

Марія Лашкевич. „Сніжить" (2007 рік).

Віталій Петровський. „Сонячний день. Ярославів Вал" (1997 рік).

Юлія Кузнецова. „Прогулянка Києвом" (2004 рік).

Тетяна Кугай. „Вуличка спогадів" (2004 рік).

Відбудеться Міжнародний культурологічний симпозіюм

За повідомленням Міністерства культури і туризму України, 29 жовтня-3 листопада 2007 року у Києві та Луцьку відбудеться Міжнародний культурологічний симпозіюм „Українська ікона. Іконописне мистецтво діяспори". Програма симпозіюму передбачає проведення науково-практичної конференції, виставки української ікони з фондів українських музеїв та приватних колекцій, а також презентацію нових тематичних видань. Для учасників симпозіюму буде організовано відповідну культурну програму.

Оргкомітет забезпечує учасникам безкоштовне проживання, харчування та участь у культурно-мистецьких заходах. Транспортні витрати учасники симпозіюму сплачують за власні кошти.

Списки можливих учасників симпозіюму просимо подавати на електронну адресу Генконсульства України в Ню-Йорку: gc_usn@mfa.gov.ua.

Микола Кириченко, Генеральний консул

Писанка...

(Закінчення зі стор. 17)

подарувала голові сільської ради Д. Пожоджукові скляну булаву та ікону „Спас нерукотворний". Вітали гостей свята і священики греко-католицької та православної церков с. Космача, хори, танцювальні ансамблі у барвистих костюмах, які з'їхалися звідусіль (Київ, Львів, Івано-Франківськ) і демонстрували глядачам своє мистецтво. Дух свята витав скрізь над площами, хатами, вулицями, церквами. Навіть цвинтар, який межував з головною сценою, виглядав якось зовсім несумно.

Наступного дня о 10-ій годині почалася наукова конференція. Головою обрали Роксоляну Загайську – писанкарку зі Львова. Виступи делеґатів були дуже цікаві.

М. Мушинка зі Словаччини розповідав про Павла Марковича – популяризатора писанки у Словаччині. На основі глибоких досліджень П. Маркович проводив паспортизацію писанок. Будучи учителем в гімназії, учні приносили йому писанки зі свого реґіону. Помер у 83 роки, залишивши цікаву монографію „Українські писанки Східної Словаччини". У цій монографії автор у таблицях розглянув функцію кожного орнаменту (сонце, вода, дерево, зірка, квітка, ластівка, бджола, риба, змія, серце, колесо і т. д.). У таблицях розглянув функцію кожного орнаменту. З 1958 року у словацькому місті Свиднику проходять щорічні конкурси писанкарів. Мають українці і власний музей писанок, у якому нараховується 50 тис. писанок.

Захоплюючою була доповідь Роксоляни Кобальчинської „Хатні писанкові прикраси".

Делеґат з Канади Світлана Борисенко розповіла про індустрію писанкарств а на теренах Канади і Америки.

Цікавою була доповідь Зеновія Пеньонжика про сучасну лемківську писанку, Марії Іванишин – про бойківську народну писанку. Доцент Прикарпатського університету, заслужений працівник культури Петро Арсенич у своїй промові закликав берегти культуру рідної землі, знати звичаї і пісні свого народу. Тоді сам на конференції заспівав кілька українських гаївок.

Відома писанкарка, член Національної спілки майстрів народного мистецтва України Оксана Білоус протягом усього з'їзду проводила майстер-кляси. Біля неї постійно збиралося багато охочих познайомитись з мистецтвом творення писанкового мистецтва.

III Міжнародний з'їзд писанкарів прийняв наступну ухвалу: кожному делеґатові з'їзду провести роботу з реєстрації краян, які працюють у восковій техніці писанкарства та писанкарства загалом; об'єднуватися у спілки писанкарів у своїй місцевості та вести архів і творчих знахідок, гідних зберігання; створити координаційний центр і спільно працювати над організацією „Архіву української писанки" в Україні; щороку перед Великоднем, за два-три тижні, нагадувати писанкарям про надсилання інформації до відповідального за збір матеріялів у даній області з наступним надсиланням до „Архіву"; звернутися до голови Всесвітньої координаційної ради з питань вивчення і відродження писанкарства з проханням організувати редколеґію для узгодження тексту для періодичних видань з адресами та прізвищами.

На фестивалі у Космачі.

Прем'єра фільму „Береза Картузька"

Юрій Луговий (зліва) і Адольф Гладилович.

МОНРЕАЛЬ. – 6 червня у Домі української молоді відбулася прем'єра документального фільму „Береза Картузька. 1934-1939" (постановник Юрій Луговий). Історія концентраційного табору Береза Картузька, в якому польський уряд ув'язнив тисячі українських патріотів, мало відома на Заході. Табір у місцевості, що тепер є на території Білорусі, був заснований 17 червня 1934 року і проіснував до вересня 1939 року. Арешти і заслання до табору відбувалися без судів, без права на захист і на апеляції, що було проти засад конституції Польщі. Більшість ув'язнених становили українці – члени ОУН або ті, що підозрювались у належності до ОУН, а також українська інтелігенція.

Перед початком фільму Ю. Луговий, відомий монреальський кінорежисер, автор фільму „Свобода має ціну" та співавтор фільму „Жнива розпачу", розповів про історію створення фільму, зокрема про вплив розповідей його батька, Ярослава Лугового, якого було арештовано і кинуто без жодних звинувачень у Березу Картузьку влітку 1939 року.

Кінофільм містить неоцінені свідчення істориків та очевидців, серед яких є колишній в'язень концтабору Адольф Гладилович, мешканець Монреалю. Після закінчення фільму уся заля підвелася, щоб оплесками висловити свою пошану героям боротьби за незалежність, а також подяку творцеві цього важливого кінодокументу. Перегляд та частково створення фільму спонзоровано Науковим Товариством ім. Шевченка у Монреалі, Українськими державницькими організаціями в Монреалі та Товариством українсько-канадських професіоналістів.

Книжки, надіслані до бібліотеки „Свободи"

Христина Овад. „Полковник Роман Сушко" (1894-1944). Книга, присвячена вшануванню його пам'яті, поділяється на три частини: життя та діяльність; нариси та статті; друзі та соратники. Торонто, 2006 рік.

Іван Багряний. „Публіцистика" - доповіді, статті, памфлети, рефлексії, есеї. Друге видання. Публіцистика І. Багряного, в якій яскраво відбилася його подвижницька політична та організаторська діяльність в еміґрації, здебільшого не втратила актуальности і сьогодні, вона багато в чому повчальна і дуже цікава. Видавництво „Смолоскип", Київ, 2006 рік.

Мар'ян Дальний (Горгота). „Вибране". Книга відомого журналіста, громадсько-політичного діяча української діяспори в Канаді. Сюди увійшли оповідання, статті, нариси, репортажі, доповіді, есеї, коментарі, огляди, рецензії, надруковані у різних закордонних журналах та газетах. Книга розрахована на широке коло читачів, які цікавляться нашою національною культурою та історією. Видавничий дім „Києво-Могилянська академія", Київ, 2007 рік.

Богдан Чайківський. „Шахівниця мого життя" - спогади. В книзі Б. Чайківського також подано цінну та майже невідому досі інформація про підприємницьку діяльність Романа Шухевича. Ню-Йорк, 2007 рік.

Літопис УПА. Нова серія, том 9. Боротьба проти повстанського руху і націоналістичного підпілля: протоколи допитів заарештованих радянськими органами державної безпеки керівників ОУН і УПА 1944-1945. Торонто-Київ, 2007 рік.

Українське історичне товариство. „Український історик" – журнал історії і українознавства, том XLIII. „Михайло Грушевський 1866-1934, життя, діяльність, творчість. З нагоди 140-річчя від дня народження". Ню-Йорк, Київ, Львів, Острог, Торонто, Париж, 2006-07 рік.

Вістки з УСВТ „Чорноморська Січ“

3 серпня: Українські спортові ігри молоді

3 серпня на спортових базах оселі СУМ в Еленвілі, Ню-Йорк, відбудуться 25-ті Українські спортові ігри молоді, в яких візьмуть участь юнацькі дружини „Ч. Січі“ з копаного м’яча, відбиванки, плавання і тенісу. Господарем ігор є управа оселі СУМ на чолі з Петром Косцьоликом. Ігри молоді будуть добрим навчанням для українського спортового юнацтва в підготуванні до 4-ої Української спортової олімпіяди, що відбудеться в наступному році у Філядельфії.

Турнір з копаного м’яча

„Чорноморська Січ“ – „Колонія Селтикс“ СК – 4:0

Дружина „Ч. Січі“ розпочала ігри традиційного літнього турніру копаного м’яча, який щорічно організовує провід клюбу університету Кейн в Юніоні, Ню-Джерзі. За трофей чемпіона змагається 11 футбольних клюбів з кількох ліґ Ню-Джерзі. Крім дружини „Ч. Січі“ участь в іграх беруть „Колонія Селтикс“ СК, „Шутерс 22 Вест“ ФК, „Абіджесто“ СК, „Мотавн Ол Старс“, „Юніон кавнті Ол Старс“ Гайтс ФК, „Олімпіко“ СК, „Балерз“ ФК, „Скач Плейнс“ СК, „Рібера“ СК.

У перших змаганнях, що відбулися 21 червня, „січовики“ зустріли клюб „Колонія Селтикс“, який перемогли з розгромним вислідом – 4:0. У перші 15 хвилин зустрічі гра проходила рівнорядно, суперники провели кілька швидких рейдів в напрямі воріт „Ч. Січі“, одначе бажаного успіху не досягнули. Швидкі оборонці і воротар „січовиків“ успішно усували небезпеки. Серію ґолів для „Ч. Січі“ розпочав граючий тренер Андрій Панас на 17-ій хвилині, після чого українські футболісти перехопили ініціятиву в грі, завдяки якій до закінчення змагань воротар „Селтикс“ ще тричі витягав м’яча з сітки власних воріт. Марко Гординський підвищив рахунок до 2:0, чергові два ґолі в кінцевій фазі зустрічі здобули Михайло Ґудзій і Дмитро Терещук. Склад „Ч. Січі“: М. Зєлик, А. Панас, Д. Левицький, М. Гординський, Г. Сергіїв, М. Ґудзій, А. Кудрик, М. Витвицький, Д. Терещук, А. Мандзій, К. Магер. Провідник – М. Гординський.

21 липня: турнір УСЦАК з копаного м’яча

21 липня відбудуться ігри турніру УСЦАК за звання чемпіона Східного узбережжя Америки, господарем якого цим разом з УСЦАК є УСК „Україна“, Сиракюзи, який складається з новоприбулих з України спортових діячів і спортовців. В турнірі візьмуть участь дружини копаного м’яча з шести українських спортових осередків – членів УСЦАК Східньої делеґатури.

Юнацька відбиванкова дружина провела змагання

Юнацька відбиванкова дружина „Ч. Січі“ наприкінці червня провела в спортовій залі УАКЦентру товариські змагання з однолітками середньої школи Монт Олівер, в яких цим разом зазнала поразки вислідом: 22:25, 28:26, 25:21, 21:25 і в додатковому сеті – 8:15. І цим разом обидві дружини показали гарну, цікаву гру. Склад „Ч. Січі“: Марко Кохан, Павло Біланич, Стефан Біланич, Маріян Мартинець, Ждан Кордуба, Микола Куцина, Павло Гадзевич, Лесик Мартинець, Матей Шашкевич, Святослав Лесько.

Омелян Твардовський

Згадуючи св. п. Ольгу Дужу

Св. п. Ольга Дужа

Несподівано для родини і громади в неділю, 18 липня 2004 року, перестало битись серце св. п. Ольги Дужої – людини кришталього характеру, працьовитости, корисних і конструктивних ініціятив, відданої дочки українського народу, яка не тільки любила Україну всім серцем і душею, але конкретними починами та жертвенністю допомагала свому народові стати на ноги, творити нове життя на засадах демократичности, неподільности, незалежности і соборности. У численних розмовах з автором цих рядків вона ділилася своїми турботами, своїм побоюванням, що Україна заповільно наслідує західні стандарти життя і забагато оглядається на Москву, на те, що скаже „старший брат".

Відійшла у вічність дружина, мама, бабуся, шанована громадою активна громадянка, вірна УКЦеркви, перша голова Марійської дружини Зарваницької Божої Матері, вірна дочка українського народу.

Покійна О. Дужа належала до покоління оптимістів, духовний світ яких поширювався не тільки на родину і громаду та виховання своїх власних дітей, дітей з молодечих і студентських організацій, зокрема Пласту, але також, а може в першу чергу – на Україну.

Св. п. О. Дужа в товаристві свого чоловіка Ярослава побувала в багатьох країнах світу, порівнювала їхній життєвий рівень з рівнем життя українського народу.

Можна б, очевидно, продовжувати розповідь про людину, яка, до речі, ніколи не спочивала: працювала у фонді збірок на катедри українознавства в Гарвардському університеті, а кількаразові 100-тисячні фонди родини Дужих уможливили видання наукових праць, а також збагатили програми навчання та книжковий фонд Києво-Могилянської академії, Українсько-канадського дослідчого центру, Українського Вільного Університету та інших наукових інституцій.

Ми знаємо, що відхід людини з цього світу – велика втрата для родини, громади і України. Св. п. О. Дужа не становила винятку – жаль був великий і загальний. Такі особи, що творять добро на землі, люблять Бога і Україну, не відходять зовсім від нас. Вони залишаються у нашій свідомості, спогадах, щирій Молитві.

Всі, що знали покійну О. Дужу, не забудуть її вкладу в організоване життя українства в діяспорі і помоляться за її душу у третю річницю її смерти.

Володимир Левенець

Священик, богослов, ідеолог

Майбутній визначний богослов і національний діяч о. Іван Гриньох народився 28 грудня 1907 році в Павлові на Радехівщині, в родині Михайла й Анастазії (з дому Чесак). Вже в середній школі у Львові Іван вирізнявся не лише уважністю до науки, але й до громадського життя. Був пластовим курінним, на виховних таборах виголошував доповіді. Відтак у 1930 році закінчив Богословську академію у Львові, невдовзі захистив докторську десертацію на тему останнього відновлення Галицької Митрополії в 1806-1909 роках.

В 1932 році І. Гриньох був рукоположений на священика і перші священичі обов'язки виконував у катедральному соборі св. Юра у Львові. Згодом студіював християнську філософію, психологію та соціологію в Інсбруцькому університеті, а в 1933-1934 роках – у Мюнхені на філософічному факультеті і одночасно працював у Психологічному Інституті цього факультету. Німецькою мовою написав працю у проф. А. Бенцла на тему: „Психологія помилок у чужомовних шкільних задачах". Для глибшого пізнання філософії брав ще лекції на філософському факультеті Католицького університету в Парижі.

Повернувшись до Галичини, деякий час виконував священичі обов'язки як адміністратор в Галичі. Але незабаром Митрополит Андрей Шептицький запросив його викладати космологію і психологію в Богословській академії у Львові. Тоді ж о. д-р І. Гриньох стає капеляном українського студентства, активно працює в ім'я поглиблення християнсько-національної свідомости нашої молоді.

На початку Другої світової війни о. д-р І. Гриньох переїхав до Кракова, працював в шпиталі і там зійшовся з керівництвом ОУН. Згодом був обраний керівником референтури зовнішніх зв'язків.

Під кінець 1945 року рейдом перейшов в Західню Німеччину, де був членом Закордонних Частин ОУН, головою Президії Закордонного Представництва Української Головної Визвольної Ради. Водночас викладав в Українському Вільному Університеті і в Українському католицькому університеті у Римі, в духовій семінарії в Гіршберзі (Німеччина) і в Куленборзі (Голяндія). Був членом ради директорів нюйорської організації „Пролог". Тісно співпрацював з Патріярхом Йосипом Сліпим, абув дійсним членом НТШ та інших наукових українських діяспорних установ і організацій.

Напередодні 100-річчя від дня народження о. проф. Івана Гриньоха добре б було популяризувати його багатогранну діяльність на добро нашої Церкви і народу в різних аспектах, бо вона на це заслуговує. Відійшов від нас великий син Українського народу, богослов, ідеолог, педагог, державний муж 14 вересня 1994 р. в містечку Нортиг поблизу Мюнхен, а похоронений в американському місті Оліфант, штат Пенсильванія (США).

Ярослав Стех

В ТРЕТЮ НЕВИМОВНО СУМНУ І БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У БОЖУ ВІЧНІСТЬ
найдорожчої ДРУЖИНИ, МАТЕРІ І БАБУНІ

СВ. П.

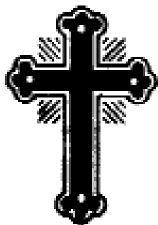
ОЛЬГИ ДУЖОЇ

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ
18 липня 2007 р. о год. 8-ій ранку
в церкві св. Йосафата у Воррен, Миш.

В смутку залишені:
чоловік – ЯРОСЛАВ
син – АНДРІЙ з дружиною ДАРКОЮ і дітьми д-р ХРИСТИНОЮ з чоловіком ПЕТРОМ БУНЯК, МИКОЛОЮ і МЕЛАНІЄЮ
дочка – ОЛЯ з чоловіком БОБОМ і дітьми АНЕЮ та ДАНИЛОМ
син – ЮРІЙ з дружиною ЗІРКОЮ і дітьми РОКСОЛЯНОЮ і ТАНЕЮ.

Вічна Їй пам'ять!

З жалем і болем повідомляємо, що 22 червня 2007 р. відійшов у вічність наш улюблений МУЖ, БАТЬКО і ДІДО

СВ. П.

МИКОЛА ГОТРА

нар. 27 березня 1911 р. в селі Кліщивна, Рогатинського р-ну, Івано-Франківської обл., Україна.

У глибокому смутку залишилися:
дружина – МАРІЯ
син – ЗЕНОН з дружиною ХРИСТЕЮ та дітьми ЗЕНОВІЄМ, МАТЕЄМ, ЛЯРИСОЮ і ОЛЕСЕМ
дочки – ЛЮБА
– НАДЯ з мужем ТЕОДОРОМ МАЛИНОВСЬКИМ та дітьми ХРИСТІЯНОМ і МАРКОМ
та ближча і дальша родина в США і Україні.

Вічна Йому пам'ять!

ДОРОГІ ЧИТАЧІ!

Висилаючи посмертні оголошення, просимо подавати числа своїх телефонів.

Оголошення можуть бути оплачені кредитовими картками:
VISA, MASTER CARD або AMERICAN EXPRESS

Ділимося сумною вісткою, що в суботу, 16 червня 2007 р.
після тяжкої недуги, на 87-му році життя
відійшла у вічність дорога ЖІНКА,
з якою ми прожили разом 65 років

СВ. П.

МАРІЯ РУЖОН

з дому СИДОР

Марія народилась 29 листопада 1919 р.
в Західній Україні – Заточев'я.

Виїхала з дому 18 травня 1939 року за контрактом до колишньої французької колонії Alger, North Africa. Вона доглядала у фармера 3-ох дітей. Сама вона походила з бідної родини, де було семеро дітей – п'ятеро хлопців і дві дівчини.

В 1947 році ми одружились. В 1955 році ми приїхали до Виппані, Н. Дж., а у 2000 р. до Пенсильванії через хворобу, котру вона мала.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулись в п'ятницю, 22 червня 2007 р. о 10-ій годині ранку в церкві св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Похоронною відправою проводив священик Петро Левко з Української православної церкви Святого Великомученика Юрія Переможця в Ярдвіл Н. Дж.

Всі колишні наші приятелі з Виппані Н. Дж., незважаючи на свій вік і самопочуття, прибули до С. Бавнд Бруку на відправи-похорони. День був гарний, перший день літа.

Я всім сердечно дякую.

У глибокому смутку залишилися:

чоловік	– АНДРІЙ РУЖОН
син	– МИХАЙЛО
дочки	– ОЛЬГА і ЮЛЬКА
внуки	– МІШЕЛЬ, БРАЄН, БРИТАНІ

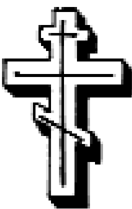
Пам'ять про покійну Марію буде завжди з нами.

Вічна Їй пам'ять!

Шановні читачі!

Висилаючи до „Свободи" спомини і співчуття
з приводу відходу своїх близьких і друзів,
не забувайте підтримувати
видання тижневика пожертвами на пресовий фонд!

Редакція

З волі Всевишнього в неділю, 6 травня 2007 р. відійшов у вічність наш незабутній МУЖ, БАТЬКО і ДІДУНЬО

СВ. П.

ПЕТРО СЕМЕНОВИЧ СИДОРЕНКО

мистець і учитель.

Народився 16 травня 1926 р. у Терноватці на Криворіжжі. Пережив Голодомор-Ґеноцид 1932-1933 рр. Працював робітником ОСТ у копальні в Німеччині, втік від репатріяції. Життєвий шлях простелився на захід через Німеччину і Францію до Канади. У 1951 р. закінчив Ontario College of Art у Торонті і заочний курс у Famous Artists Schools, Inc. у США. Окрім творчої праці дома, 30 років працював технічним ілюстратором у Міністерстві Доріг Онтаріо.

Засновник і керівник Образотворчої Студії для Дітей і Дорослих. Один із засновників і член Української Спілки Образотворчих Мистців у Торонті. Учасник особистих і групових виставок. Ілюстратор книжок та журналів у Канаді й США.

По трьох Панахидах у Cardinal Funeral Home, похорон відбувся 9 травня 2007 р. з Православної катедри св. Володимира на цвинтар Проспект, секція 30, місце 511.

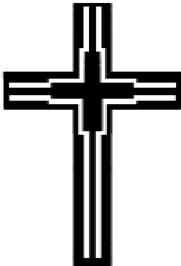
З довічною любов'ю залишилися:

дружина	– КАТЕРИНА з дому ВАСИЛІВ
син	– ВАСИЛЬ СИДОРЕНКО з дружиною НАДІЄЮ
внуки	– НАТАЛЯ і ПЕТРУСЬ
донька	– д-р ГАЛИНА СИДОРЕНКО

чисельна розпорошена родина в Україні й Росії.

Царство Йому Небесне!

Пожертви у пам'ять П. Сидоренка просимо складати на „Видавничий Фонд Голодомору" при Ukrainian Canadian Research & Documentation Centre, 620 Spadina Ave., Toronto, ON M5S 2H4 Canada, на видання п'ятого тому книги із свідченнями тих, хто вижив Голодомор-Ґеноцид 1932-1933 рр.

Ділимося сумнюол вісткою, що в середу, 27 червня 2007 р.
відійшов у вічність на 79-му році життя

СВ. П.

ІВАН СТОЙКО

нар. 20 березня 1928 р. в Україні.

Іван Стойко еміґрував до США 1951 року. У 1952 році був покликаний до армії і висланий на війну до Кореї. Інженерські студії закінчив в Індіяні, де отримав диплом інженера-електрика. Після студій замешкав в Нюарку, Н. Дж., опісля переїхав до Монтвіл, Н. Дж., де проживав останніх 23 років.

Працював інженером-електриком в ITT, IBM, Bendix Corporation.

Був парафіянином Української православної церкви св. Вознесіння у Кліфтоні, Н. Дж. Був активним в багатьох українських організаціях.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в суботу, 30 червня 2007 р. о год. 2:30 з Bizub-Quinlan Funeral Home, 1313 Van Houten Ave., Clifton, NJ.

У смутку залишені:

дружина	– МАРІЯ з дому ЗАХАРЧЕНКО
дочка	– ІРЕНА ГУГНЕР з чоловіком КУРТОМ, New York
сестри	– АНАСТАСІЯ ШЛЬОНЗАК, Australia
	– АННА МАСІ, Montville.

Вічна Йому пам'ять!

З великим болем і жалем ділимося сумною вісткою з родиною – близькою і далекою, а також з приятелями в Україні, Америці і Канаді, що 16 березня 2007 р. з волі Всевишнього на 88-му році трудолюбивого життя, після 8-літньої тяжкої недуги відійшла у вічність наша найдорожча і незабутня МАМА, БАБУСЯ, ПРАБАБУСЯ і ХРЕСНА

СВ. П.

МАРІЯ ГУЦАЛ

з дому КОЦЮБКІВ

Нар. 19 червня 1919 р. в селі Слободі Золотій, Бережанського повіту.

Була активна в Просвіті, Відродженні і Союзі Українок. Приймала участь в драматичному гуртку, де грала важні ролі в тому числі і веселої комедіянтки.

В 1949 р. Марія Гуцал разом з покійним мужем Петром і родиною емігрувала до США і поселилась у Чикаґо, де допомогли 35-ом родинам емігрувати до Америки, давши їм безкоштовний притулок до тих пір, поки вони не влаштовувались.

Разом з покійним мужем бл. п. Петром Гуцалом, були одними з перших власників відпочинкового підприємства „Пайн Ґров" у Висканисині Делс, Висканcин. Після трагічної смерти мужа продовжувала свій бізнес ще довгі роки, поки її здоров'я дозволяло. Була фундатором церковних і світських організацій і наукових установ, як Гарвардський Університет Українських Студій.

ПАРАСТАС відправлено 22 червня 2007 р. о год. 7:30 вечора в похоронному заведенні Музики з участю Преосвященного Владики Інокентія Лотоцького ЧСВВ із о. архимандритом Іваном Кротцем із собору свв. Володимира і Ольги та катедральних отців.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 23 червня 2007 р. в катедрі св. о. Миколая з участю Преосвященного Владики Інокентія Лотоцького ЧСВВ і о. пароха Богдана Налисника.

Тлінні останки спочили на парафіяльному цвинтарі св. о. Миколая.

Покійна залишила в глибокому смутку:

доньку – ОЛЬГУ ЗАПЛІТНУ з мужем ЯРОСЛАВОМ
зятя – МИКОЛУ ДУБОВИКА (муж бл. п. дочки ЮЛІ)
внуків – ХРИСТИНУ КУХАРИШИН (ЗАПЛІТНУ)
– ТАНЮ ДУБОВИК
– ДІЯНУ ҐЕНТЗ
– СОНЮ ПАСТУР
– АНДРІЯ І ЛОРІ ЗАПЛІТНИХ
правнуків – КАТРУСЮ і ЮЛІЯНА КУХАРИШИНІВ
– ДЖОРДЖІЮ І НЕЙТОНА
– ПЕЙТОН
похресника – ПЕТРА ДЕРЕНЯ

Вічна Їй пам'ять!

Ділимось сумною вісткою, що 24 червня 2007 р. на 87-му році життя відійшов у вічність

СВ. П.

РОМАН ВОЛОДИМИР КУХАР

нар. 21 лютого 1920 р. у Львові, Україна.

Син Михайла і Пелагії Кухарів, редактор, співак, знаний у громаді, як автор 3-ох романів, 3-ох збірників поезій, збірника поезій в перекладі та журналу „Верховина". Роман співав в опері до 18 років, коли був змушений перейти в підпілля за свою участь в русі за визволення України. Після втечі до Німеччини, студіював музику в Гейдельберзькому університеті.

По 2-ій Світовій війні помагав біженцям переселюватися. Так він пізнав свою майбутню дружину Аделю Нейджл з Мюнхену. Після еміґрування до США він вдруге повернувся до Німеччини, де 27 лютого 1953 р. одружився з Аделею. Разом поселилися в Ню-Йорку. Тут Роман працював бібліотекарем в Potsdam University.

Під час проживання в США Роман закінчив студії в University of Colorado та Pratt Institute, де вивчав музику та бібліотекарство. В 1962 р. прийняв посаду вчителя латинської, німецької та російської мов у Fort Hays University в Канзас. Після отримання ступеня професора з УВУ Роман став головою департаменту мови у Fort Hays University від 1975 до 1979 р. Після відходу на пенсію в 1985 р. він служив громаді міста Hays як промовець, співак, автор понад 500 статтей та есеїв.

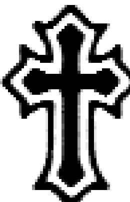
Як глибоко релігійна людина, він був щирим членом Братства св. Франциска. Роман ніколи не забув знущань, які він пережив під час сталінської влади. Надхненний духом свободи та демократичного життя в США, Роман посвятив багато свого часу для боротьби за вільну Україну.

Роман залишив у смутку:

дружину – АДЕЛЮ
сина – РОМАНА з дружиною БЕТ із Роквил, Мд.
доньку – АДЕЛЮ з мужем ДАГЛЕС РИЧ із Гейс Кансас
доньку – СЕНТУ з Вікторії, Кансас
трьох внуків – НІКОЛ і ДЖЕСИКУ РИЧ, ВЕСЛИ КУХАР

Вічна Йому пам'ять!

Бажаючих скласти свої співчуття просимо телефонувати до Beth Kuchar: (240) 888-1463 або писати до Adele Kuchar and Family, 905 Cedar St. Victoria, KS 67671-0335.

У смутку повідомляємо, що в суботу, 23 червня 2007 р. відійшла у вічність на 84-му році життя

СВ. П.

ПАРАНЯ ПЕЛЕХ

нар. 1 січня 1923 р. в Україні, вдова по св. п. Петру Пелеху.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в п'ятницю, 29 червня 2007 р. в Українській католицькій церкві св. Андрія, Sarah Wells Trail, Campbell Hall, NY, а відтак на Українському католицькому цвинтарі св. Духа у Campbell Hall, NY.

ПАНАХИДА була відправлена в похоронному заведенні Donovan Funeral Home.

Залишились у смутку:

дочки – МАРІЯ ЛУЩИК з чоловіком ПАВЛОМ, Boca Raton, Fl.
– ОКСАНА MacDOUGALL з чоловіком BILL, Fairfax, VA
внуки – ЛІДІЯ ЗАЛИС
– ЛІНДА
– 3 правнуки

Вічна Її пам'ять!

В П'ЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ 13 ЛИПНЯ 2002 р.

мого мужа проф. ІВАНА ТЕЛЮКА

жертвую 1,000 дол. на

ПАМ'ЯТНИК ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ У ВАШІНҐТОНІ.

Дружина
ІРЕНА ТЕЛЮК